

आगजनी र तोडफोडमा संलग्नले छुट नपाउने

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, १ असोज

भदौ २३ र २४ गते देशभर भएको आगजनी र तोडफोडमा संलग्नले छुट नपाउने भएका छन्। सरकारले यससम्बन्धी अध्ययन नै सुरु गरेको छ भने राजनीतिक दलहरूले पनि आगजनी र तोडफोडमा संलग्न देखिएका नेता/कार्यकर्तालाई कारवाही गर्ने बताएका छन्।

आन्दोलनका नाममा सार्वजनिक तथा व्यक्तिगत सम्पत्तिमाथि आगजनी र तोडफोडमा संलग्न भई गैरकानूनी काम गर्नेमाथि कारवाही गर्न नेपाल प्रहरीले तस्खर तथा भिडियो उपलब्ध गराउन सार्वजनिक रूपमै आह्वान गरेको छ।

यसै सन्दर्भमा राजनीतिक दलहरूले पनि आफ्ना कार्यकर्ताको संलग्नता देखिए कारवाही गर्ने प्रतिवद्धतासहित तथ्यांक उपलब्ध गराउन अनुरोध गरेका छन्।

नेपाली कां ग्रेसले आन्दोलनमा सहभागी भइ आगजनी र तोडफोडमा संलग्न आफ्ना नेता/कार्यकर्तालाई पाटीले कारवाही गर्ने भएको छ। नेपाली कांग्रेसले आन्दोलनमा सहभागी भएर अवाञ्छित गतिविधिमा संलग्नमाथि कारवाहीका लागि सबै तहमा सर्कुलर गरेको छ। महामन्त्रीद्वय गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्मांले बुधवार प्रदेश तथा जिल्ला कार्यसमितिहरूलाई सर्कुलर गरी

जेनजी आन्दोलनका क्रममा आगजनी र तोडफोडमा संलग्न रहने कार्यकर्ताहरूको विवरण मागेका छन्।

यसअघि नेकपा माओवादी केन्द्र र रास्वपाले पनि आन्दोलनमा सहभागी भएर आगजनी तथा तोडफोड गर्ने कार्यकर्तालाई कारवाही गर्न त्यस्ता कार्यकर्ताको विवरण माग गरेका थिए।

नेकपा एमालेले भने यस विषयमा केही बोलेको छैन। जेनजी युवाहरूको आन्दोलनमा पाटीका कार्यकर्ताको घुसपैठ भएको पाइएको छ।

जेनजी पुस्ताले भ्रष्टाचार र सामाजिक सञ्जाल बन्दविरुद्ध भएको प्रदर्शनका क्रममा प्रहरीको गाली लागेर २३ भदौमा बानेश्वरमा १७ जना र

विराटनगरमा २ गरी १९ जनाको मृत्यु भएको थियो। राज्यका तर्फबाट संयमता नअपनाउँदा विद्यार्थी युवाहरूको हत्या भएपछि आक्रोशित आन्दोलनकारीले २४ भदौमा सिंहदरबारस्थित विभिन्न मन्त्रालय, सर्वोच्च अदालत, कांग्रेस, एमाले, माओवादी पार्टीका नेताका दर्जनौं घरमा आगजनी गरेका थिए।

सरकारी र निजी सम्पत्तिमा आगजनी तथा तोडफोड गर्दै गरेका भिडियो सामाजिक सञ्जालमा छन्। यस कार्यमा विभिन्न दलका नेता, कार्यकर्ता संलग्न रहेका फोटो/भिडियो आइरहेका छन्। त्यस्ता तस्खर तथा भिडियो संकलन गरेर आफ्ना कार्यकर्ता पहिचान गरी आवश्यक कारवाही गर्ने दलका नेताहरूले

बताएका छन्।

‘जेनजी आन्दोलनका क्रममा काठमाडौं बाहिर आगजनी र तोडफोडमा कतै कांग्रेस कार्यकर्ता संलग्न त छैन, संलग्न भएको फोटोलगायत विवरण र नाम तत्काल केन्द्रीय कार्यालयमा पठाउन जिल्ला तहमा सर्कुलर गरेको नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मांले जानकारी दिए।

‘जेनजी आन्दोलनका क्रममा माओवादी, रास्वपा, राप्रपालगायत विभिन्न दल र विभिन्न समूहमा आवद्ध रहेका संलग्न रहेको देखिएको कुरा विस्तारै खुल्दै आएका छन्, कतै हाम्रो पार्टी (कांग्रेस) कार्यकर्ता पनि संलग्न पो थिए कि एक जना मात्रै संलग्न रहेको रहेछ भने पनि हामी तुरुन्त कारवाही गरिहाल्छौं,’ कांग्रेसले जारी गरेको सर्कुलरमा उल्लेख छ।

त्यस्तै, माओवादी केन्द्रले ‘जेनजी पुस्ता’को आन्दोलनमा सहभागी भई तोडफोड तथा आगजनीमा संलग्न भएको पुष्टि भएमा आफ्ना नेता तथा कार्यकर्तालाई कारवाही गर्ने पार्टीका उपाध्यक्ष तथा प्रवक्ता अग्निप्रसाद सापकोटाले बताए। रास्वपाले पनि उक्त घटनामा आफ्ना कार्यकर्ता संलग्न भएको पुष्टि भएको कारवाही गर्ने निर्णय गरेर तथ्यांक संकलन गरिरहेको नेताहरूले बताएका छन्।

भोट...

नेपालको लोकतान्त्रिक इतिहासमा पहिलो महिला प्रधानमन्त्री हुनु सम्पूर्ण राष्ट्रकै गौरवको विषय भएको बताउँछन्।

‘नेपालको लोकतान्त्रिक इतिहासमा पहिलो महिला प्रधानमन्त्री हुनु सम्पूर्ण राष्ट्रकै गौरवको विषय हो,’ उनले भनेकी छन्, ‘महिलाको क्षमता र नेतृत्वप्रति विश्वास जगाउँदै नेपालको लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई अझ सुदृढ बनाउन तपाईंको कार्यकाल ऐतिहासिक सावित हुने विश्वास लिएको छु।’ उपसभामुख रानाले संविधानले सुनिश्चित गरेका महिला अधिकार, समावेशिता, न्याय र सुशासनका सवालमा कार्कीको नेतृत्वले मुलुकलाई नयाँ ऊर्जा दिनेछ, अपेक्षासमेत राखेकी छन्।

अर्थात्, नेपालमा महिलाको नेतृत्व विकास क्रमिक रूपमा भएको देखिन्छ।

२०१० सालमा नगरपालिकाको चुनाव हुँदा महिलाले पहिलोपटक मतदान गर्न पाएका थिए। त्यसअगाडि भएको चुनावमा महिलाले मतदानको अधिकार पाएका थिएनन्।

संघीय संसदको संसदीय अभिलेखअनुसार २००४ सालमा नेपालमा चुनाव भएको थियो। जसलाई पहिलो चुनावका रूपमा समेत लिइन्छ। तर त्यो पूर्ण रूपमा जननिर्वाचित, सार्वभौमसत्तायुक्त वा प्रजातान्त्रिक चुनाव थिएन।

त्यसबेला परामर्शदातृ सभा (एडभाइजरी एसेम्बली) गठनका लागि चुनाव भएको थियो। राणा शासनविरुद्ध आवाज चर्किरहेका बेला जनस्तरको असन्तोष कम गर्ने उद्देश्यले तत्कालीन काठमाडौं नगरपालिकामा स्थानीय चुनाव भएको थियो। जहाँ पुरुषले मात्रै मतदान गर्ने अधिकार राख्थे। यसलाई नेपालको इतिहासमा अर्ध-चुनाव वा प्रायोगात्मक निर्वाचनका रूपमा समेत लिइन्छ। किनभने सो चुनावको सार्वभौम संसद गठन गर्ने उद्देश्य थिएन।

२००७ सालमा राणा शासन अन्त्य भयो र प्रजातन्त्र आयो। त्यसबेलाको आन्दोलनमा महिलालाई मताधिकार दिलाउने एउटा प्रमुख एजेन्डा थियो।

प्रजातन्त्र आएको तीन वर्षपछि २०१० सालमा नगरपालिकाको चुनाव भयो। जहाँ महिलाले पहिलोपटक जनप्रतिनिधि चुन्ने भनेर भोट हाल्न पाएका

हुन्। त्यो नै महिलाले पहिलो मतदान भएको चुनाव थियो। २०१५ सालमा आमनिर्वाचन भयो। सो चुनावलाई नेपालको पहिलो सार्वभौम, लोकतान्त्रिक, बहुदलीय संसदीय चुनाव मानिन्छ। त्यसबेला झारिकदेवी ठकुरानीले चुनाव मात्रै जितिनन्, मन्त्री पनि बनिन्।

अर्थात्, महिलाले मताधिकार प्रयोग गर्न पाएको पाँच वर्षभित्रै ठकुरानीले २०१५ सालमा पहिलो महिला सांसद र पहिलो महिला मन्त्रीको इतिहास रचिन्। त्यसयताको सात दशकमा सहभागिता र प्रभाव बढ्दै जाँदा महिला प्रधानन्यायाधीश, सभामुख र राष्ट्रपति हुँदै हाल कार्यकारी प्रमुख प्रधानमन्त्रीमा सुशीला कार्की छिन्।

२०७३ सालमा कार्की नै पहिलो महिला प्रधानन्यायाधीश बनेकी थिइन्।

पहिलो महिला सभामुखमा ओनसरी घर्तीले नाम लेखाइन्। घर्ती ३० असोज २०७२ मा सभामुख बनेकी थिइन्। सोही वर्ष कात्तिक ११ गते पहिलो महिला राष्ट्रपतिमा विद्यादेवी भण्डारी निर्वाचित भएकी थिइन्। भण्डारीले दुई कार्यकाल राष्ट्रपतिको रूपमा मुलुकको अभिभावकको भूमिका निर्वाह गरिन्।

२०८२ सालमा कार्कीले पहिलो प्रधानमन्त्री बनेर इतिहास रचिन्। यसका निम्ति विानसमा महिलाहरूले अनेक संघर्ष गरेका छन्।

पञ्चायती व्यवस्थाविरुद्ध महिलाहरूले समेत लडेका थिए। २०४६ सालमा प्रजातन्त्र पुर्नबहाली हुनेगरी भएको जनआन्दोलनमा महिलाहरूको उल्लेख्य सहभागिता र नेतृत्वदायी भूमिका रहेको थियो। २०६२/६३ सालको जनआन्दोलनमा महिलाले महिलालाई आरक्षणसहितको अधिकारका लागि लडे। लगत्तै महिलका लागि राज्यका हरेक निकायमा ३३ प्रतिशत सहभागिता सुनिश्चित गर्ने कार्य अगाडि बढ्यो। २०७२ सालमा जारी संविधानले यसलाई संवैधानिक व्यवस्थाका रूपमा स्थापित गरेको छ।

स्थानीय तहको प्रमुख र उपप्रमुखमध्ये एक जना महिला हुनुपर्ने, सभामुख र उपसभामुखमध्ये एक जना महिला हुनुपर्ने, कर्मचारी तत्त्वलगायतका राम्रका निकायमा ३३ प्रतिशत महिला हुनुपर्नेलगायतका प्रावधान कार्यान्वयनमा छ।

नापीका...

त्यसै फकिने गरेका छौं,’ एक कर्मचारीले भने, ‘जलेर खरानी भएका दस्तावेज हेर्नेबाहेक अरु काम छैन।’

अहिले आगजनीमा भएको क्षतिको विवरण संकलन भइरहेको छ। क्षतिको मूल्यांकन भएपछि सरसफाइ गरेर सम्भव सेवा सुरु गर्ने तयारी छ। नापी कार्यालयले मुख्यतः जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा (लालपुर्जा)सम्बन्धी सेवा, नाप-नक्सा उपलब्ध गराउने, नामसारी गर्ने, विवाद समाधान गर्ने र अभिलेख सुरक्षित राख्ने कार्य गर्छ। जग्गाको खरिद-बिक्री, उपहार, वंश परम्परा, दान वा अन्य कारणले जग्गाधनी नामसारी गरिदिन्छ। यस्तै, हरएकको वा विभिणको लालपुर्जा पुनः प्राप्त गर्न पनि नापी कार्यालय नै जानुपर्छ। यससँगै, जग्गा टुक्याउँदा वा जोड्दा नक्सा च्याउने, अतिक्रमण वा सिमाना विवाद हुँदा नापजर्ज गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने काम पनि नापी कार्यालयकै जिम्मेवारीभित्र पर्ने अमिन निराजन भण्डारी बताउँछन्। अदालतमा मुद्दा परेको अवस्थामा प्रमाणका लागि प्राविधिक प्रतिवेदन उपलब्ध गराउने, सरकारी निकायलाई जग्गासम्बन्धी सूचना दिने तथा आवश्यक राजस्व संकलन गर्ने कार्यसमेत यसै कार्यालयले गर्छ। तर आन्दोलन भइकिएर आगजनी भएपछि नापी कार्यालयले दिने यी सबै सेवा ठप्प छन्।

आन्दोलनकारीले कार्यालयभित्र पसेर गरेको तोडफोड र आगजनीका कारण महत्वपूर्ण दस्तावेज र सभेर जलेर नष्ट भएको नापी प्रमुख दिनेशकुमार भण्डारीले बताए। उनका अनुसार, कार्यालयका २२ वटा कम्प्युटर र प्रिन्टर जलेर नष्ट भएका छन्। कार्यालयमा भएको मोटरसाइकल र कारसमेत जलाइए। भवनसँगै सम्पूर्ण सेस्ता र जिन्सी सामग्री जलेर नष्ट भएकाले तत्कालै सेवा प्रवाह गर्न सक्ने अवस्था नरहेको भण्डारी बताउँछन्। ‘अहिले क्षति मूल्यांकन हुँदै छ। त्यसपछि सरसफाइ गरेर कसरी सेवा सुरु गर्ने छलफलमा छौं। दसैँअघि सेवा दिन मुस्किल छ,’ उनले भने। नापी कार्यालयमा हाल २५ जना कर्मचारी कार्यरत छन्।

जग्गा नापजर्जसम्बन्धी अधिकार प्राविधिक काम कागजमै हुने भएकाले कागज पूर्ण रूपमा जलेर नष्ट हुँदा कसरी सेवा सुचारु गर्ने अन्त्यो

कायमै छ। कार्यालयका विवरण नापी विभागसँग रेकर्ड नभए जग्गासम्बन्धी कार्य शून्यबाट सुरु गर्नुपर्ने स्थिति आउने भण्डारी बताउँछन्।

नापीमा रहेका २०२९ सालयताका सबै कागजात जलेर नष्ट भएको हुँदा पुनः शून्यबाट काम सुरु गर्नुपर्ने अवस्था आएको उनले बताए। पुराना नक्साका कागजात बनाउन वर्षौं लाने उल्लेख गर्दै नापी प्रमुख भण्डारीले भने, ‘नक्सा र कागजात तयार गर्न जनताले निकै सास्ती खेप्नुपर्ने हुन सक्छ,’ उनले भने, ‘२०२८/२९ सालयताका नक्सासम्बन्धी भएका सबै सेस्ता जलेर खरानी बनेका छन्। अब ती कागजात तयार गर्न २०/२५ वर्ष लाग्छ। त्यतिबेलासम्म जनताले दुःख पाउने भए।’ विभागमा डाटारू सुरुक्षित भेटिएमा भने अहिलेको स्थितिबाट उठ्न सहज हुने भण्डारीले बताए।

साढे...

६५ लाख बढी क्षति भएको छ।’ यति ठुलो क्षति भए पनि तत्काल सेवा सुचारु गर्न आवश्यक बजेट भने आफूहरूसँग नभएको उनले बताए। भण्डारीले भने, ‘हामीसँग कुनै बजेट छैन। सेवा सुचारु गर्न विभागसँग बजेटको माग गरेका छौं।’

युएईले...

युएईले भिसा जारी गर्ने ट्राभल्स एजेन्सीहरूलाई आन्तरिक सर्कुलर जारी गरेर नेपाली नागरिकको भिजिट भिसा आवेदन लिन रोकेको बताइएको छ।

नेपाल युएईले कामदार लिने प्रमुखमध्येको स्रोत मुलुक हो। हाल युएईमा ४ लाख बढी नेपाली कामदार कार्यरत रहेका छन्। मासिक १२ हजारभन्दा बढी कामदार युएई जाने गरेका छन्।

पछिल्लो समय नेपाल र युएईबीच प्रोटोकल बनाएर घरेलु महिला श्रमिकका लागि समेत बाटो खोल्ने विषयमा छलफल भइरहेको छ। घरेलु कामदार लैजाने विषयमा छलफल चलि्रहेको अवस्थामा वातावरण विग्रिने गरी वर्किङ भिसामा प्रतिबन्ध नलाने कतिपय व्यवसायीहरूको भनाइ छ।

युएईले वर्किङ भिसामा प्रतिबन्ध लगाएर अन्तराले तत्कालै त्यसलाई अनुशरण गर्ने र त्यो क्रम नेपाली कामदार जाने सम्पूर्ण खाडी मुलुकमा पर्ने जोखिम रहेको कतिपय

व्यवसायी बताउँछन्।

त्यारेफोर....

क्रमशः सेप्टेम्बर १४ र सेप्टेम्बर १६ देखि बन्द हुने बताएको छ।

यसअघि यस कम्पनीले नोभेम्बर २०२४ मा जोर्डन र जनवरी २०२५ मा ओमानमा आफ्ना सुपरमार्केट बन्द गरेर हाइपरम्याक्स सञ्चालनमा ल्याएको थियो।

बहराइन र कुवेतमा पनि यस्तै नयाँ ब्रान्ड सुरु हुने अपेक्षा गरिएको छ। सन् १९९५ देखि मध्यपूर्व, अफ्रिका र एसियाका १२ देशमा क्यारेफोर ब्रान्ड सञ्चालन गर्ने विशेष अधिकार भएको माजिद अल फुतैमले २०२४ मा निश्चित देशहरूबाट क्यारेफोर हटाउँदै हाइपरम्याक्स ब्रान्ड सुरुवात गरेको छ।

सुस्त...

बढेकै देखिन्छ तर किन्रे भन्दा चहार्ने धेरै छन्, व्यापार कम छ।’ दसैँको मुखमा खुद्रा व्यापारी पनि सामान लिन नआएको व्यवसायी उनी बताउँछन्। उनका अनुसार दसैँको टीका आउन अझै १५ दिन बाँकी रहेको हुनाले पनि ग्राहकले अति आवश्यक भए मात्र किन्ने गरेका छन्।

यस्तै, महाबौद्धमा किनमेल गर्न आएकी रश्मि पाण्डेले सुनाउँछिन्, ‘बजारमा वस्तुको मुल्य बढेको छ। नयाँ डिजाइनका कपडासमेत निकै कम छन्। एकजोर कपडा किन्न धेरै पसलमा खोजी गरेर तर सस्तो र मनपर्ने कपडा भेटिँदैन।’

असनका खाद्यान्न व्यापारी दीपेन्द्र तुलाधर खाद्यान्न व्यापारसमेत हवातै घटेको बताउँछन्। उनी भन्छन्, ‘किनमेल कम गर्नेको संख्या कमै छ। यस्तै हो भने अब व्यापार गरेर टिक्ने धेरै गाह्रो छ।’

प्रभावकारी अनुगमन नहुँदा बजार महँगिदै गएको किनमेल गर्न आएका रमेश क्षेत्री गुनासो छ। आन्दोलनपछि, बजारमा सरकारी निकायको उपस्थिति छैन। भूकम्प, कोरोना महामारी, आर्थिक मन्दीलाई पार गर्दै बजार तर्पिन खोजिरहेको अवस्था भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी आन्दोलनपछि भएको क्षति र सरकार परिवर्तनको असर बजार देखिएको छ। व्यवसायीको वर्ष दिनमा कमाउने मुख्य सिजनअघि भएको आन्दोलनको प्रवाह अहिले बजारमा देखिन्छ।

एमाले युवाहरूको पार्टी हो : शंकर पोखरेल

काठमाडौँ/मस- नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)का महासचिव शंकर पोखरेलले एमाले युवाहरूको पार्टी भएको स्पष्ट पारेका छन्।

एमालेका केन्द्रीय विभागको बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उनले एमाले कहिल्यै युवाबाट टाढा नरहेको बताए। महासचिव पोखरेलले एमालेले जिल्लादेखि केन्द्रसम्म युवालाई आरक्षण प्रदान गरेको उल्लेख गरे। सोही क्रममा जेनजी प्रदर्शनमा ज्यान गुमाएका शहीदप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गरिएको थियो। एमालेले असोज ३ गते संविधान दिवस मनाउने तयारीका लागि पार्टीको विभागीय

बैठक राखेको थियो।

एमाले प्रचार विभाग प्रमुख राजेन्द्र गौतमले संविधान र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको रक्षाका लागि आगामी असोज ३ गते संविधान दिवस भव्यतापूर्वक

मनाउने जानकारी दिए।

महासचिव पोखरेलले परिपत्र गर्दै संविधान दिवस भव्यताका साथ मनाउन प्रदेश कमिटी र जिल्ला कमिटी अध्यक्षलाई निर्देशन दिइसकेका छन्।

जनमत पार्टीका पदाधिकारीद्वारा अध्यक्षको राजीनामा माग

काठमाडौँ/मस- जनमत पार्टीका पदाधिकारीसहितले अध्यक्ष पदबाट राजीनामा दिन सिके राउतलाई आग्रह गरेका छन्।

वरिष्ठ उपाध्यक्ष अब्दुल खान, केन्द्रीय प्रवक्ता शरदसिंह यादव, जनमत युवा संघका संयोजक सञ्जयकुमार यादवलगायतका ६ नेताले आज सामूहिक हस्ताक्षर

गरी २४ घण्टाभित्र राजीनामा माग गरेका हुन्।

जनताको भरोसा र समर्थनले पार्टीलाई राष्ट्रिय पार्टीको मान्यता दिए पनि पछिल्लो शीर्ष नेतृत्वबाट कमजोर कार्यशैली, निर्णय प्रक्रियामा पारदर्शीता अभाव तथा जनभावना विपरित गतिविधि देखिएको उनीहरूको भनाइ छ।

अध्यक्षलाई सम्बोधन गरिएको पत्रमा भनिएको छ, ‘मुलुकको राजनीतिक, सामाजिक तथा प्रशासनिक प्रणालीमा व्यापक शुद्धीकरणको आवश्यकता दिन प्रतिदिन तीव्र रूपमा महसुस भइरहेका बेला जनमत पार्टीलेसमेत आत्मसमीक्षा गर्दै परिवर्तनको मार्ग अपनाउनु अत्यावश्यक भइसकेको छ।’

निर्वाचन, सुशासन र न्यायिक छानबिन सरकारको मुख्य दायित्व : नागरिक अगुवा

काठमाडौँ/मस- नवनिर्वाचित प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले आफूलाई प्राप्त कार्यादेशअनुसार निर्वाचनलाई केन्द्रमा राखेर काम सुरु गरिसकेकी छन्।

गत भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी समूहको प्रदर्शन र त्यसबाट उत्पन्न परिस्थितिमा गठित कार्की नेतृत्वको अन्तरिम सरकारको कथिमा शान्तिसुरक्षा कायम गर्दै प्रदर्शनका क्रममा भएको जनधनको क्षतिको निष्पक्ष छानबिन गरी दोषीलाई कारवाही गर्नुपर्ने महत्वपूर्ण दायित्व पनि रहेको छ। यसैगरी, प्रदर्शनका क्रममा उठाइएको भ्रष्टाचारको अन्त्य, सुशासन कायम राख्ने र युवापुस्ताको सोचलाई राज्यका अंगमा प्रतिबिम्बित गराउने जिम्मेवारी पनि सरकारले निभाउनुपर्ने बताइएको छ।

जेनजी समूहको प्रदर्शनपछि तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले राजीनामा दिएपछि राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले भदौ २७ गते पूर्वप्रधानन्यायाधीश कार्कीलाई प्रधानमन्त्री पदमा नियुक्त गरेका थिए।सोही दिन प्रधानमन्त्रीको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले प्रतिनिधिसभा विघटन गरी आगामी फागुन २१ गतेका लागि निर्वाचन घोषणा गरेका थिए। निर्वाचन मिति घोषणा भएपछि निर्वाचन आयोगले प्रारम्भिक तयारी सुरु गरेको छ भने प्रधानमन्त्री कार्कीले चार सदस्यीय मन्त्रिपरिषद् विस्तार गरिसकेकी छन्। अर्थ मन्त्रालयको जिम्मेवारी पूर्वअर्थसचिव रामेश्वर खनाले पाएका छन् भने नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका पूर्वकार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङले ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ, भौतिक पूर्वाधार, यातायात र सहरी विकास मन्त्रालयको जिम्मेवारी पाएका छन्। गृहमन्त्रालयको जिम्मेवारी अधिवक्ता ओमप्रकाश अर्यालले सम्हालेका छन्।

नागरिक क्षेत्रका अगुवा एवं बुद्धिजीवीले सरकारका आगामी प्राथमिकता र प्राप्त कार्यभारका विषयमा प्रमुख तीन कुरामा जोड दिएका छन्।

दिएका छन्।

जेनजी समूहले शान्तिपूर्ण प्रदर्शनका क्रममा कसरी घुसपैठ भयो र जनधनको क्षति भयो भन्ने निष्पक्ष छानबिन गरी दोषीलाई कारवाही गर्नुपर्ने माग उनीहरूले उठाएका छन्। त्रिभुवन विश्वविद्यालयका पूर्वउपकुलपति प्रा.केशरभक्त माथेमाले नयाँ सरकारको मुख्य जिम्मेवारी आगामी फागुन २१ मा निर्वाचन सम्पन्न गराउने रहेको बताए।

उनले भने, ‘सरकारले दैनिक प्रशासनिक काम त गर्नुपर्छ, किसानलाई मलदेखि जनतालाई नुनसम्म उपलब्ध गराउनु पर्ने जिम्मेवारी पनि छ। त्यसबाहेक प्रदर्शनका क्रममा ध्वस्त भएका सरचनाको पुनर्निर्माणका लागि स्रोत जुटाउन वैदेशिक समुदायसँग समन्वय गर्नुपर्छ।’

उनले सरकारले मानवीय र भौतिक क्षतिप्रति निष्पक्ष न्यायिक आयोग बनाएर छानबिन गर्नुपर्छ र दोषीलाई कारवाही गर्नुपर्ने बताए। उनले थपे, विगतमा यस्ता आयोग गठन भए पनि कारवाही हुन सकेको थिएन, अहिले केही फुटेज बाहिर आएकोले कारवाही गर्न सजिलो छ।’ शिक्षाविद् माथेमाले भ्रष्टाचार अन्त्य र सुशासनका कुरा जेनजीहरूको ठूलो मुद्दा भएकाले वर्तमान सरकारले यसमा पनि काम गर्नुपर्ने बताए। उनले पछिल्लो घटनापछि मानिसमा निराशा र त्रास बढेको उल्लेख गर्दै

शान्ति र सुव्यवस्थालाई कायम राख्न प्रहरीको मनोबल उच्च बनाउनुपर्ने पनि सुझाए। बुद्धिजीवी मल्ल के सुन्दरले सरकारको मूल दायित्व तोकिएको समयमा निर्वाचन सम्पन्न गराउनु भएको बताए। युवाको आन्दोलनका क्रममा उठेको आवाज, भ्रष्टाचारविरुद्ध र सुशासनका मुद्दालाई सरकारले छोड्न नहुनेमा उनले जोड दिए।

राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका पूर्वसदस्य मोहना अन्सारीले भ्रष्टाचार नियन्त्रण र विधिको शासन कायम गर्नु नयाँ सरकारको मुख्य प्राथमिकता भएको बताइन्।

उनले भनिन्, ‘युवापुस्ताको भविष्य सुनिश्चित हुनुपर्छ, स्वदेशमै अवसर पाउनुपर्छ र विदेश जान बाध्य पार्ने अवस्था अन्त्य हुनुपर्छ। सरकारले स्पष्ट कार्यादेशसहित अधिकारसम्पन्न आयोग गठन गर्नुपर्छ।’

उनले निर्वाचनका लागि राजनीतिक दल र सरोकार भएका पक्षसँग नियमित छलफल गरी वातावरण तयार गर्नुपर्ने र जोखिममा परेको शान्तिसुरक्षालाई सामान्यीकरण नगरी व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा जोड दिइन्। साथै व्यापार व्यवसाय र लगानीकर्ताको मनोबल बृद्धि गरी वातावरण निर्माण गर्न र मानव अधिकार र विधिको शासन कायम गर्न सरकार लागुपर्ने पनि उनले सुझाव दिइन्।

जेनजी आन्दोलनका क्रममा आगजनी गरिएका विभिन्न सरकारी कार्यालयका सवारीसाधन बुधबार नयाँ बानेश्वरस्थित आगजनीमा परेको संघीय संसद भवनको पार्किङ क्षेत्रमा राख्न लागे। तस्बिर : रासस

जलेका सवारीसाधन व्यवस्थापन गर्न मन्त्री घिसिङको निर्देशन

काठमाडौँ/मस- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ, भौतिक योजना तथा यातायात र सहरी विकासमन्त्री कुलमान घिसिङले जेनजी प्रदर्शनका क्रममा सिंहदरबार परिसरमा जलाइएका सवारीसाधनलाई अन्यत्र लगी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने बताएका छन्।

जलेका सवारीसाधनका कारण सिंहदरबार परिसर कुरूप देखिएकाले तिनलाई त्यहाँबाट हटाएर अन्यत्र लगी व्यवस्थापन गर्न उनले बुधवार निर्देशन दिएका मन्त्री घिसिङको सचिवालयले जनाएको छ।

‘कार्यालयलाई थोत्रो देखाएर राख्नुभएन, भित्र भागमा काम गर्दै गरौला तर बाहिरी भागलाई कुरूप हुन दिनुभएन, यथासक्य छिटो राम्रो बनाऔँ। क्षति पुगेका सवारीसाधन यत्रतत्र छरिएर सिंहदरबार परिसर कुरूप देखिएको छ, अब सकारात्मक सन्देश दिन पनि तिनीहरूलाई तत्काल हटाएर व्यवस्थापन गरौँ’ मन्त्री घिसिङले भने।

उनले विनासबाट हामी उठ्यौँ भन्ने सन्देश दिन सामान्य अगलागी मात्र भएका भवनका बाहिर भागमा रङ्गोरगन गर्ने, मन्त्रालय तथा कार्यालय परिसरमा आगलागीबाट क्षति भएका सवारीसाधन तुरुन्त हटाउने र क्षतिको मूल्याङ्कन तत्काल गर्ने काममा जुट्न निर्देशन दिए।

मन्त्री घिसिङले ‘हाम्रा संरचना हामी आफैँ बनाऔँ’ अभियानमार्फत सरकार, स्वदेश तथा विदेशमा रहेका नेपालीबाट सहयोग संकलन गरी पुनर्निर्माण सुरु

गरिने स्पष्ट गरे।

सहरी विकास मन्त्रालयले मातहतका संरचनामा पुगेको क्षति यकिन गर्न कार्यदल गठन गरी काम सुरु गरिसकेको जनाएको छ।

प्रहरी अस्पताल निरीक्षण ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री कुलमान घिसिङ र गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालले महाराजगञ्जस्थित नेपाल प्रहरी अस्पतालमा पुगेर घाइतेहरूको स्वास्थ्य अवस्थाबारे जानकारी लिएका छन्।

उनीहरूले बुधवार बेलुका त्यहाँ पुगेर अस्पतालको निरीक्षणसँगै गत भदौ २३ र २४ गते जेनजीले गरेको प्रदर्शनका क्रममा घाइते भएकाहरूको स्वास्थ्य अवस्थाबारे जानकारी लिएका हुन्।

हाल सो अस्पतालमा १६ प्रहरी र एक जना सर्वसाधारण घाइतेको उपचार भइरहेको छ। जेनजीले गरेको प्रदर्शनका क्रममा हालसम्म ७४ जना युवाको मृत्यु भएको छ।

यस्तै मन्त्री घिसिङ र गृहमन्त्री अर्यालले ललितपुर-१८ भैंसेपाटीस्थित मन्त्री निवासको अवलोकन गरेका छन्। गत भदौ २४ गते ‘जेनजी’ प्रदर्शनका क्रममा मन्त्री आवासमा आगजनी भएको थियो। मन्त्री घिसिङले अवलोकनपछि तत्काल निर्माण गर्न सकिने संरचनाका लागि काम सुरु गर्ने प्रतिवद्धता जनाए।

उनले भने, ‘मन्त्री निवासमा ठूलो क्षति भएको छ। अहिले हामी क्षतिको विवरण संकलन गर्दैछौँ, प्रक्रियागत रुपमा

सबै हिसाबले अधि बढिरहेका छौँ।’

भैंसेपाटीस्थित ९६ रोपनी १० आना क्षेत्रफलमा संघीयमन्त्री, राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा प्रतिनिधिसभाका उपसभामुखका लागि बनेका २७ वटा अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न भवन पूर्ण रूपमा जलेका छन्।

यस्तै, २७ रोपनी १२ आना क्षेत्रफलमा सातै प्रदेशका प्रदेश प्रमुख र मुख्यमन्त्रीका लागि बनेका सम्पर्क कार्यालयमा पनि आगजनी भएको छ। हाल भैंसेपाटीस्थित ती संघीय मन्त्री आवास र प्रदेश सम्पर्क कार्यालय क्षेत्रमा नेपाली सेनाले सुरक्षा व्यवस्था कडा पारेको छ। आवास क्षेत्रमा बस्ने परिवारका सदस्यलाई मात्र परिचयपत्र देखाएर प्रवेश दिइएको छ।

बागमतीका सभामुख पाठकले दिए राजीनामा

काठमाडौँ/मस- बागमती प्रदेश सभामुख भुवनकुमार पाठकले पदबाट राजीनामा दिएका छन्। उनले बुधवार उपसभामुख अप्सरा चापागाईं समक्ष राजीनामा बुझाएका हुन्।

जेनजी आन्दोलनका क्रममा उनले भदौ २४ गते नै सामाजिक सञ्जालबाट राजीनामा घोषणा गरेका थिए।

पाठकले राजीनामा पत्रमा लेखेका छन्, ‘गत भदौ २३ गते जेन जी को भ्रष्टाचारको विरुद्ध

र सुशासनको पक्षमा भएको प्रदर्शनको क्रममा अस्वाभाविक बल प्रयोगबाट राष्ट्रवादी नेपालीहरूले अनाहकमा सहादत प्राप्त गरे

पछि म अत्यन्त भावविब्हल भएँ। राष्ट्र रोएको बेला नेपाली जनताको चाहना र युवा पुस्ताको भावना विपरीत पदमा बसिरहनु सर्वथा अनुचित हुन्छ भन्ने अन्तर आत्ममा लाग्यो र भाद्र २४ गते नै सामाजिक सञ्जालबाट राजीनामा गर्ने घोषणा गरें। तर प्राविधिक कारणले कानुनी प्रकृया पुरा गर्न अनुकूल भएन। आज नेपालको संविधान र प्रदेश सभा नियमावली २०७४ बमोजिम बागमती प्रदेश सभाको सभामुख पदबाट राजीनामा गरेको छु।’

आवधिक निर्वाचन तोकिएकै मितिमा

हुनुपर्छ : डा. भट्टराई

काठमाडौँ/मस- पूर्व प. धा न मन्त्री डा.बाबुराम भट्टराईले आवधिक निर्वाचन तोकिएकै मितिमा हुनुपर्ने बताएका छन्।

बहुदलीय लोकतन्त्रमा आवधिक निर्वाचन प्रतिष्पर्धी, स्वतन्त्र र निष्पक्ष ढंगले हुनुपर्ने भन्दै उनले लोकतन्त्रको खम्बालाई कति पनि कमजोर पार्न नहुने बताए। उनले तोकिएकै मितिमा निर्वाचन गराउन राजनीतिक दलहरूले भूमिका खेल्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए।

भट्टराईले पुराना दलहरू नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, नेकपा (माओवादी केन्द्र) र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले आफूलाई पुनः संरचना गर्नेमा आशंका रहेको बताए। उनका अनुसार पुराना पार्टीहरूमा अझै पनि पुराना नेताहरूको उकुसमुकुस कायमै छ। आगामी दिनमा एउटा बृहत खालको राजनीतिक पुनः संरचना हुनुपर्ने जरुरी देखिएको उनले उल्लेख गरे।

नेपाल समाजवादी पार्टी (नयाँ शक्ति) का अध्यक्ष समेत रहेका भट्टराईले २८ वर्ष भन्दा मुनिका युवाहरूले दबाव सिर्जना गरे राजनीतिक पुनः संरचना सम्भव

रहेको जिकिर गरे।

उनले भने, ‘बहुदलीय लोकतन्त्रमा आवधिक निर्वाचन प्रतिष्पर्धी, स्वतन्त्र र निष्पक्ष ढंगले गराउने मुख्य आधार हो। लोकतन्त्रको खम्बालाई हामीले कति पनि कमजोर पार्न दिनु हुँदैन। निश्चित मितिमै चुनाव गर्नुपर्छ। त्यसको निमित्त दलहरू चाहिन्छन्।’

पुराना दलहरू कांग्रेस, एमाले, माओवादी, राप्रपाको पुनः संरचना हुन्छ जस्तो मलाई लाग्दैन। त्यहाँ जसरी आवाज उठिरहेको छ, चौथो नाती पुस्ता आइसक्यो। त्यहाँका नेताहरूको जुन उकुसमुकुस छ, मेरो अनुमान आगामी दिनमा

एउटा बृहत् खालको राजनीतिक पुनः संरचना हुन्छ। त्यसो हुन सक्छ। जेन जी भन्ने २८ वर्ष भन्दा मुनिका युवाहरूले दबाव बनाइरहे राजनीतिक पुनः संरचना सम्भव छ। कहिलेकाहीँ भुईँको टिप्छु भन्दा पोल्ताको पनि खस्छ, त्यसमा मैले सतर्क गराउँदै आएको पनि छु।’

यसैबीच अन्तरिम सरकारले आगामी फागुन २१ गते प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनको मिति तोकेको छ। तर प्रमुख राजनीतिक दलहरूले भने प्रतिनिधि सभा विघटनलाई गलत रहेको दाबी गर्दै आएका छन्।

भौतिक संरचनामा क्षति भएपछि नगर सेवा बन्द

कञ्चनपुर/मस- जेनजी प्रदर्शनका क्रममा भएको आगजनी र तोडफोडका कारण क्षति पुगेपछि शुक्लाफाँटा नगरपालिकामा कार्यसञ्चालन हुन सकेको छैन। प्रदर्शनकारीले नगरपालिकाको प्रशासकीय भवनका साथै १२ वटै वडा कार्यालयमा तोडफोड गरी सामग्रीमा आगो लगाएपछि, नियमित कार्यसञ्चालनमा समस्या भएको हो।

तोडफोड गरिएका, आगजनी गरी जलाइएका संरचना तथा सामग्रीको क्षतिको मुचुल्का तयार गर्न, मूल्यांकन गर्न, सरसफाई गर्न समय लाग्ने

भएकाले कार्यालय सञ्चालन हुन नसकेको नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खेमराज विष्टले बताए।

उनका अनुसार प्रदर्शनकारीले वडा नं १, ४ र ७ भवनमा आगो लगाएर नोक्सानी गरेका छन् भने कार्यालयभित्रका महत्वपूर्ण कागजपत्र, फर्निचर, कम्प्युटर, पंखा, एसी, प्रिन्टरलगायत सामग्री जलाएका छन्।

सेवाग्राहीले बुझाएको राजश्वबाट रकम, ल्यापटपसहित हाती प्रभावित क्षेत्रमा वितरणका लागि राखिएका टर्चलगायत सामग्री लुटेर लगेका

वडाका कर्मचारीको भनाइ छ। नगरपालिकामा हालसम्म वडा नं १० ले वैकल्पिक व्यवस्थासहित स्वास्थ कार्यालयको बरण्डाबाट आंशिक रूपमा सेवा दिन सुरु गरेको छ। नगरको नियमित कार्य सञ्चालनमा ल्याउनका लागि एकसाता लाग्ने अधिकृत विष्टले बताए।

यसै गरी, कृष्णापुर नगरपालिके स्थानितबाट सेवा सञ्चालनको तयारी गरेको छ। पुनर्वास नगरपालिकामा पनि आगजनी र तोडफोडबाट क्षति पुगेकाले कार्यालय सञ्चालन हुन सकेको छैन।

सिरहामा क्षति भएका प्रहरी

युनिट पुनर्स्थापना

सिरहा/मस- जेनजी पुस्ताको प्रदर्शनका क्रममा क्षति भएका यहाँका प्रहरी युनिट पुनः आफ्नो नियमित सेवामा फर्कन थालेका छन्।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार प्रदर्शनको दौरान क्षतिग्रस्त भएका १४ प्रहरी युनिटमध्ये १२ वटालाई पुनःसञ्चालनमा ल्याइएको छ। बाँकी रहेका फुलबारी र

बाह्रविधा अस्थायी प्रहरी बिटहरू चाँडै पुनःस्थापना गरिने जनाइएको छ। प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक वीरेन्द्रकुमार पासवानका अनुसार, हालसम्म इलाका प्रहरी कार्यालय गोलबजार, नरहा, विष्णुपुर, कल्याणपुर, प्रहरी चौकी बेल्ला, लगडीगोठ, लगडी गवियानी, सन्तैठा, औरही, हरकडी, र लहान प्रहरी बिट पुनः सञ्चालनमा ल्याइएका हुन्।

उनका अनुसार, प्रदर्शनको क्रममा आठ वटा प्रहरी चौकीमा तोडफोड र १० वटा चौकीमा आगजनी भएको थियो। त्यसैगरी, प्रहरीले प्रयोग गर्दै आएका तीन वटा चारपाइघे र ६ दुई पाइघे सवारीसाधन क्षतिग्रस्त भएका छन्। तीन वटा मोटरसाइकल पूर्ण रूपमा जलेका छन् भने तीन सञ्चार सेटहरूमा पनि क्षति पुगेको छ। यसक्रममा नौ जना प्रहरी सामान्य घाइते भएका थिए।

पुनःस्थापित युनिटहरूमा प्रहरी टोली पुगेसँगै स्थानीय जनप्रतिनिधि र नागरिकहरूले फूलमालासहित स्वागत गरेका छन्। सुरक्षाको अनुभूति र जनसहभागिता दुवै पुनः स्थापना भएसँगै प्रशासनलाई उत्साहित बनाएको छ। प्रहरी नायब उपरीक्षक पासवानले भने, ‘प्रहरी युनिटहरूलाई सशक्त र जनमैत्री बनाउँदै लैजाने हाम्रो लक्ष्य हो। स्थानीय तह र समुदायको साथमा हामी शान्ति, सुरक्षाको वातावरण मजबुत बनाउँछौँ।’

नयाँ बसपार्कमा यात्रुको घुइँचो बढ्दै

काठमाडौँ/मस- काठमाडौँको गौगबुस्थित नयाँ बसपार्कमा यात्रुको घुइँचो लाग्न थालेको छ। नेपालीको महान् पर्व विजयादशमी तथा तिहार नजिकिँदै गर्दा नयाँ बसपार्कमा यात्रुको घुइँचो लाग्न थालेको हो।

गत भदौ २३ र २४ गते भएको ‘जेनजी’ द्वारा गरिएको प्रदर्शनका कारण त्रिभुवन विश्वविद्यालय र त्यसअन्तर्गतका क्याम्पस विदा भएपछि विद्यार्थी गृहजिल्ला जान थालेका छन्। नयाँ बसपार्कमा मानव संशाधन प्रमुख पङ्कज मल्लले नयाँ बसपार्कमा यात्रुको घुइँचो बढ्न थालेको बताए। उनका अनुसार यातायात व्यवस्था विभागमा मंगलबार बसेको सरोकार भएका निकायको बैठकले यसवर्ष दसैँका लागि अग्रिम टिकट नखोल्ने निर्णय गरेको छ।

मल्लले यसअघि दैनिक चारदेखि पाँच हजार यात्रु बसपार्कबाट बाहिरिने गरेकामा अहिले सो सङ्ख्या बढेर १२ देखि १५ हजार पुगेको जानकारी दिए। उनका अनुसार ‘जेनजी’ का प्रदर्शनका कारण अवरुद्ध बनेको सार्वजनिक यातायात सञ्चालनमा आएपछि उपत्यका

छोडेर गृहजिल्ला जानेको संख्या ६५ हजार भन्दाबढी पुगेको छ। नेपाल यातायात व्यवसायी राष्ट्रिय महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष सरोज सिटौलाले नयाँ बसपार्कमा अहिलेदेखि यात्रुको भीड लाग्न थालेकाले यसवर्ष दसैँमा गृहजिल्ला जाने यात्रुको संख्यामा कमी आउनसक्ने धारणा राखे। नयाँ बसपार्कबाट हाल देशभरका ६५ भन्दा बढी जिल्लामा सार्वजनिक यातायात ओहोरदोहोर गर्दै आएका छन्। सरकारले दसैँको समयमा सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित बनाउने उद्देश्यले यही असोज ६ गते (घटस्थापना) देखि असोज २२ गतेसम्म नेपालभर लागू हुनेगरी रुट परिमिट खुला गरेको छ।

उपत्यकाका १५ स्थानमा यात्रु सहायता कक्ष

नजिकिँदै चाडपर्वमा उपत्यका बाहिर जाने यात्रुको सहजतालाई लक्षित गरी ट्राफिक प्रहरीले काठमाडौँ उपत्यकाको १५ स्थानमा यात्रु सहायता कक्ष स्थापना गर्ने भएको छ। ट्राफिक प्रहरीले सिप्रदी र नाडाको सहयोग तथा काठमाडौँ महानगरपालिकाको सहकार्यमा काठमाडौँ उपत्यकाभित्रका यात्रु सहायता कक्ष स्थापना गर्न लागेको उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका प्रमुख, प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक नवराज अधिकारीले जानकारी दिए।

उनका अनुसार नयाँ बसपार्क, नागढुंगा, कलंकी, स्वयम्भू, हलचोक, माछापोखरी,

चार्वाहल, तिलगंगा, कोटेश्वर, जगाती, सातदोबाटो, बल्खु, दक्षिणकाली, सुन्धारा र साँगामा यात्रु सहायता कक्ष स्थापना गर्न लागिएको हो। उक्त स्थानको यात्रु सहायता कक्ष आजदेखि सञ्चालनमा आउनेछ। ‘यात्रुको सहज आवतजावत, सवारी चाप व्यवस्थापन तथा चाडपर्वलाई दुर्घटनारहित बनाउने उद्देश्यले यातायात व्यवसायीको सहभागितामा यात्रु सहायता कक्षको स्थापना गर्न लागिएको हो’ उनले भने।

यात्रु सहायता कक्षमा खटिएको यातायात व्यवस्था विभाग, ट्राफिक प्रहरी र व्यवसायीसहितको टोलीले तोकिएको भाडादरभन्दा बढी भाडा लिए-नलिएको, लामो दूरीका सवारीसाधनमा दुईजना चालक भए-नभएको जाँच गर्ने नेपाल यातायात व्यवसायी राष्ट्रिय महासंघका अध्यक्ष विजयबहादुर स्वर्कारले जानकारी दिए। यस्तै, यात्रु सहायता कक्षले प्रत्येक टिकट काउन्टरमा भाडादर टाँस लगाउनेछ। सवारीसाधनको क्षमताभन्दा बढी यात्रु राख्ने, टिकटमा कालो बजारी गर्ने र यात्रुलाई गन्तव्यमा नपुऱ्याई बाटोमै अलपत्र पार्नेजस्ता कार्यको निगरानी गरिने ट्राफिक प्रहरीले जनाएको छ।

सम्पादकीय मूल्यवृद्धि नियन्त्रण गर

चाडपर्वको मुखैमा हामी शोकमा डुब्थौं, मुलुकले ठुलो क्षति बेहोर्नुप्यो । जेनजी विद्रोह र लगतै भड्किएको हिसा सम्हालिँदै छ । तर दसैं नजिकिँदै जाँदा बजार भाउ भने छोइसाध्य छैन । दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको मूल्य अकस्मात् अकासिनुका पछाडि जेनजी आन्दोलनलाई कारण बताइएको छ । बजारमा तरकारी, चामल, तेल र फलफूलको मूल्य ३० देखि ४० प्रतिशतसम्म बढेको छ । दसैं बजारमा उत्साह छैन । भर्खरै अन्तरिम सरकार बनेको र बजार नियमन गर्ने निकास सक्रिय नरहेको मौका छोपेर भइरहेको कालोबजारी र अस्वाभाविक मूल्यवृद्धिले आमउपभोक्ता मारमा परेका छन् ।

व्यापारीहरूले दैनिक उपभोग्य वस्तु र दसैं बजारमा भएको चर्को मूल्यवृद्धिको कारण भर्खरैको जेनजी आन्दोलन र केही समयअघिको बाढीपहिरोले तातोपानी बन्द हुनुलाई औल्याएका छन् । तर, त्यो पत्यारिलो देखिँदैन । बजार भाउ स्थिर र पारदर्शी हुँदै छैन । बजारमा अनुगमन गर्ने निकायको उपस्थिति छैन । सरकारी कार्यालयमा भएका तोडफोड र आगजनीले कर्मचारीको मनोबल घटेको छ । नियमित अनुगमन नभइरहेको मौकाको फाइदा उठाएरै बजारमा एकाएक मूल्यवृद्धि गरिएको हो । त्यसको मारमा उपभोक्ता परेका छन् । उदाहरणका लागि गोलभेंडाको मूल्य केही दिनमै ७० बाट १०० सम्म पुगेको छ । काउली, गाजर, साग, कागती, लौका, खुर्सानीजस्ता मौसमी तरकारीमा समेत प्रतिकिलो ३०-५० रुपैयाँसम्म वृद्धि भएको छ । फलफूलको भाउ उस्तै छोइसाध्य छैन । चाडपर्वमा धेरै माग हुने खाद्य सामग्री र लत्ताकपडामा पनि उत्तिकै मूल्यवृद्धि भएको छ ।

त्यसो त, चाडपर्वमा मौसमी नै भए पनि बजार अनुगमन हुँदै आएको छ । तर प्रभावकारी अनुगमन र मूल्य नियन्त्रण नहुँदा आमउपभोक्ताको ढाड सेकिएको छ । उपभोग्य वस्तुहरूमा व्यापक र छिटो मूल्यवृद्धि हुनुका पछाडि आपूर्ति समस्या मात्र कारण देखिँदैन । सरकारी उदासीनता र बजार नियन्त्रण प्रणालीको असफलताका पनि अर्को कारण हो । त्यसैले भर्खरै गठन भएको अन्तरिम सरकारले तत्कालै कडाइका साथ बजार अनुगमन गर्नुपर्छ । मूल्यसूची पारदर्शी बनाउने र कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्नेलाई कारबाही गर्नुपर्छ । तब मात्र आमउपभोक्ताको विश्वास पुनर्स्थापित हुन सक्छ । दलीय सरकार विस्थापनपछि आन्दोलनको बलमा शान्तिसुरक्षा, सुशासन र सुव्यवस्थाको अपेक्षासहित बनेको सरकारले आमनागरिकको मन जित्न पनि बजार नियन्त्रण गर्नुपर्छ ।

आर्थिक संकट र नयाँ अर्थमन्त्रीको कार्यभार

रामेश्वर खनाल अर्थमन्त्रीका रूपमा आउँदै गर्दा नेपालको अर्थतन्त्रले बहुआयामिक चुनौतीको सामना गरिरहेको छ । यद्यपि, विगतमा सरकारमा नगए पनि अर्थतन्त्रलाई कसरी लयमा फर्काउने भन्ने सुझाव दिने पात्रका हिसाबले खनालले अहिलेको अवस्थालाई पनि पार लगाउँछन् भन्ने आशा गर्न सकिन्छ ।

नवनियुक्त अर्थमन्त्री रामेश्वर खनाल एक अनुभवी अर्थशास्त्री हुन्, जसले करिब तीन दशकसम्म अर्थ र सहकारी क्षेत्रमा उच्च तहमा काम गरेका छन् । उनी अर्थतन्त्रका सिद्धान्त, व्यवहार, कर नीति, मौद्रिक नीतिका साथै नेपाली समाजलाई गहिरो रूपमा बुझ्नेका व्यक्ति हुन् । पात्यामा जन्मिएर त्यहीँ पढेका उनी विद्यार्थीकालदेखि नै अत्यन्त जेहेन्दार थिए । उनले नेपालमै बसेर पढे, निजामती सेवामा जागिर खाए र विदेश गएनन् । अर्थतन्त्रका सिद्धान्त, व्यवहार, कर नीति, मौद्रिक नीतिका साथै नेपाली समाजलाई जेरेदेखि बुझ्नेका व्यक्ति भएको कारण उनको नेतृत्वले मुलुकको हालको विकराल अर्थतन्त्रलाई सही दृष्टिकोणमा ल्याउन सक्ने सम्भावना रहेको विश्वास गर्न सकिन्छ ।

धेरैपछि वा सम्भवतः पहिलोपटक कुनै राजनीतिक दलको आवद्धता वा सिफारिसबिना गैरराजनीतिज्ञ अर्थमन्त्री नियुक्त भएको महसुस हुन्छ । विगतका अधिकांश अर्थमन्त्रीहरू कुनै न कुनै राजनीतिक दलसँग आवद्ध देखिन्थे । उनको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध राम्रो छ र राष्ट्रिय पुँजीपतिहरूले पनि उनलाई विज्ञका रूपमा सम्मान गर्दै आएका छन् । निजी क्षेत्रले उनको भनाइ र गराइमा विमति राख्दैनन् ।

उनी सचिव हुँदा नक्कली भ्याट काण्ड उजागर गरी कानुनी दायरामा ल्याएका थिए । सेयर लगानीकर्ताहरूको दबावका बेला 'कारोबार नखोली वार्ता नगर्ने' अडान लिएर बजार अनुशासन बढाए । अर्थ सचिवको कार्यकालमा सिडिएससी स्थापनामा उनले महत्वपूर्ण भूमिका खेले ।

खनाल अर्थमन्त्रीका रूपमा आउँदै गर्दा नेपालको अर्थतन्त्र विभिन्न बहुआयामिक चुनौतीहरूको सामना गरिरहेको छ । जसको निरूपण खोज्नु अनिवार्य छ । विगतमा सरकारमा नगए पनि अर्थतन्त्रलाई कसरी लयमा फर्काउने भन्ने सुझाव दिने पात्रका हिसाबले खनालले अहिलेको अवस्थालाई पनि पार लगाउँछन् भन्ने आशा गर्न सकिन्छ ।

हालैका आन्दोलन र हिसाका घटनाहरूले सरकारी संरचनाको व्यापक विनाश गरेका छन्, जसले प्रशासनिक क्षमता लगभग शून्यमा पुर्‍याएको छ । ठुला व्यावसायिक प्रतिष्ठानदेखि साना पसलसम्मको क्षतिले निजी क्षेत्रको मनोबल कमजोर बनाएको छ । सरकारी राजस्व लक्ष्यअनुसार बढ्न सकेको छैन जबकि तलव, भत्ता, सुविधा र अनुदानलगायत सरकारको चालू खर्च बढी छ ।

सँगै, बजारमा वस्तु तथा सेवाको मागमा कमी आएको छ, जसले आर्थिक कारोबार घटाएको छ । उद्योगको ठुलो हिस्सा उत्पादन घटाएको छ । बैंक व्याजदर र महँगीका कारण उपभोग घट्दा उपभोग्य वस्तु र निर्माण सामग्रीको माग पनि घटेको छ । पछिल्लो तथ्यांकअनुसार मूल्यवृद्धि गत महिना २ प्रतिशतभन्दा कम देखिएको छ ।

राजस्व संकलन घटेकाले सरकारले विकास परियोजनाहरूको बजेट कटौती गर्नुपर्ने अवस्था छ । अहिले देखिएको संकटले पनि राजस्व संकलन थप प्रभावित हुनेमा दुविधा छैन ।

व्यवस्था परिवर्तनयता नेपालमा हालसम्म चारवटा चुनाव र १४

अग्लेस

● शंकरमान सिंह

जना प्रधानमन्त्री भइसकेका छन्, जसले राजनीतिक अस्थिरताको गम्भीर संकेत दिन्छ । अर्थतन्त्रमा गतिशीलता नआउनुको प्रमुख कारण पनि यही हो । जसले लगानीकर्तालाई जहिल्यै पनि अन्योलमा राखिरहेको छ । सरकार अस्थिर हुनुको कारण लगानीमैत्री नीतिको अभाव छ ।

इतिहासमा आज

१८ सेप्टेम्बर १९९१ मा संयुक्त राष्ट्र संघका महासचिव डाग ह्यामरस्कजोल्डको कंगोको प्रजातान्त्रिक गणतन्त्रको कटंगा क्षेत्रमा शान्ति वार्ता गर्ने प्रयासमा जाँदा हवाई दुर्घटनामा मृत्यु भएको थियो ।

१८ सेप्टेम्बर १९९० मा फिडेल क्यास्ट्रो संयुक्त राष्ट्र संघको लागि क्युवाली प्रतिनिधिमण्डलको प्रमुखका रूपमा न्युयोर्क सहर आइपुगेका थिए ।

१८ सेप्टेम्बर १९८८ मा हाइटीका राष्ट्रपति जनरल हेनरी नाम्पीलाई जनरल प्रोस्पेर एन्ग्रलको नेतृत्वमा भएको 'कु'मा सत्ताबाट हटाइएको थियो ।

१८ सेप्टेम्बर २००७ मा बौद्ध भिक्षुहरू म्यानमारमा सरकार विरोधी प्रदर्शनकारीहरूमा सामेल भएका थिए । जसलाई 'भगवा क्रान्ति' भनेर चिनिन्छ ।

नयाँ पिँढीको पुनर्जागरण

विचार

● रञ्जना बास्ताकोटी

“दलहरू आन्दोलनबाट पार्टी बने, पार्टीबाट व्यापारी । नीतिभन्दा समीकरण, आदर्शभन्दा अवसर भारी हुन थाले । चुनाव देखे, भोट हाल्ने अनि फेरि चार वर्ष पखन्ने हाम्रो भूमिकाले 'जनता सर्वोच्च छन्' भन्ने आदर्शलाई सजीव राख्न सकेन ।

■ ■ ■

हरेक बिहान, जब हामी आँखा खोल्छौं, हामी केवल घामसँगै होइन, समस्याको घन्टाघरसँगै पनि उठ्छौं । नेपाल अब त्यो देश हो, जहाँ हामी रोग पहिचान गर्न त सक्ने भयौं तर निको पार्न सक्ने औषधी कहिल्यै आफैँ बनाइदैनौं । यो विलौना मात्र होइन, हाम्रो पुस्ताको अन्तरदृष्टि हो, जसले अब 'के बिगियो ?' होइन, 'अब के गर्ने ?' भन्ने प्रश्न उठाउन थालिसकेको छ ।

हामी योजनाको भारी बोकेर हिँड्ने मुलुक भयौं । नीति लेख्ने पेनको स्याही कहिल्यै सुक्दैन तर त्यो कागज गाउँका आँसु सुकाउन कहिल्यै पुग्दैन । गरिबी, बेरोजगारी, असमानता- यी शब्द सरकारी प्रतिवेदनमा कम्तीमा तीनचोटि घुमाइन्छन् । तर ती शब्दहरू भोगिरहेका गाउँका अनुहारमा कहिल्यै रंग आउँदैन ।

शिशु मृत्यु घटेको छ, साक्षरता बढेको छ, प्रतिव्यक्ति आय उकालो लागेको छ- अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवेदन यिनै आँकडाले भरिन्छन् । तर प्रश्न के हो भने जब सड्का ठिक छ भने समाज अझै विरामीजस्तो किन लाग्छ ? हामी रिपोर्ट लेख्ने, सम्मेलन गर्ने, कार्यशाला चलाउने उद्योगमा माहिर भयौं । तर विरामीको 'औषधी कहाँ छ ?' भन्ने प्रश्नमा सबै चुप हुने अवस्था छ । यो विरोधाभास त्यतिबेला स्पष्ट हुन्छ,

जब 'स्प्रेडसिटमा स्वर्ग देखिन्छ,' तर गाउँमा अझै गागी बोकेर पानीको खोजीमा डल्नुपर्छ । कसैले चुपचाप भन्यो, 'घुस त फटाहा खान्छ,' तर यथार्थ त्यो होइन । आज नेपालमा भ्रष्टाचार सानो अपराध होइन, यो एउटा 'समानान्तर सरकार' बनिसकेको छ । यसको आफ्नै नियम छन्, आफ्नै मुद्रा र आफ्नै पदानुक्रम । तपाईं नागरिक होइन, ग्राहक बन्नुहुन्छ । सेवा पाउन घुस दिनुपर्छ भने त्यो तपाईंको गल्ती होइन ।

'नून खाएपछि प्यास लाग्छ' भनेरफै, सानो भ्रष्टाचारले ठुला विश्वास गुमाउँछ । यो केवल पैसाको क्षति होइन, यो युवाको आत्मविश्वास चुस्ने बाघ हो । यहाँ योग्यताको होइन, चिनजानको दरबार चल्छ । 'नाताले खाइदिन्छ, जातले बाँडिदिन्छ' यही हो सिस्टम ।

दलहरू आन्दोलनबाट पार्टी बने, पार्टीबाट व्यापारी । नीतिभन्दा समीकरण, आदर्शभन्दा अवसर भारी हुन थाले । चुनाव देखे, भोट हाल्ने अनि फेरि चार वर्ष पखन्ने हाम्रो भूमिकाले 'जनता सर्वोच्च छन्' भन्ने आदर्शलाई सजीव राख्न सकेन । जब प्रजातन्त्र मात्र नामको हुन्छ, तिनको परिणाम हुन्छ- निराशा । अनि निराशाले जन्माउँछ पलायन । यतिबेला युवा मन दुई बाटोको छेउमा छ, यहाँ केही हुन्छ भनेर आशा

गर्ने वा देशबाहिर जान खोज्ने ।

अब उपचार रिपोर्टमा होइन, रवैयामा खोज्नुपर्छ । अब राष्ट्रलाई हेर्ने नजर फरक हुनुपर्छ । विकास अब 'कागजको अंक' होइन, मानव अनुहार'मा देखिनुपर्छ । ससाना प्रयास, ससाना प्रतिकार नै अब ठुलो परिवर्तनका दियो हुन सक्छन् ।

'हातको मैलो दल्दा मात्र धुंगोको पूजा हुन्छ,' त्यस्तै आवाज नउठाई परिवर्तन आउँदैन । प्रश्न गर्नुहोस्- किन ? कसरी ? कहिले ? अब केवल भोट हालेर होइन, बोली हालेर, कलम चलाएर, आफ्नै ठाउँमा आवाज बुलन्द बनाएर यो मुलुक बदल्न सकिन्छ ।

नदीको पानी सधैं काठमाडौँतिर बग्नेपर्छ भन्ने छैन । परिवर्तन स्थानीय स्तरबाटै सुरु हुन्छ । टोलमा, विद्यालयमा, सामाजिक सञ्जालमा जहाँसुकै पनि । आफूले हेर्न चाहेको परिवर्तन आफैँ बन्नुहोस् किनकि अब तपाईंको मौनता होइन, तपाईंकाै मुखबाट निस्कने शब्दले यो यात्रालाई दिशा दिनेछ । विकासको विरोधाभासलाई हामीले शिर भुकाएर स्विचानुपनै समय सकिएको छ । अब हामीले शिर उचालेर भन्नुपर्छ, हामीसँग आँखा छन्, हामीसँग आवाज छन्, हामीसँग विकल्प छन् । अबको यात्रामा हामी साक्षी होइन, हिस्सेदार बनुपर्छ ।

युवा शक्तिले खोजेको व्यावसायिक सीप

विचार

● राजन केसी

“युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन सक्ने यो क्षेत्रप्रति राज्यको ध्यान नपुग्दा व्यवसायीहरू दातामुखी तालिममा निर्भर हुनुपरेको छ । न त पर्याप्त नीतिगत स्पष्टता, न त समन्वय र अनुगमनको मजबुत संरचना विकास भएको छ ।

■ ■ ■

नेपालमा बेरोजगार युवा-युवतीहरूको संख्या ठुलो छ । काम गर्ने उमेरका धेरैजसो युवाले आफ्नो क्षमताअनुसार अवसर नपाउँदा उनीहरू वैदेशिक रोजगारीतर्फ आकर्षित भइरहेका छन् । यसले देशभित्र श्रम शक्ति कमी मात्र होइन, विदेशी रोजगारीमा निर्भरता बढाउँदै लगेको छ । यस्तो अवस्थामा सिपमूलक तालिम युवालाई आत्मनिर्भर बनाउने, रोजगारी सिर्जना गर्ने र राष्ट्रलाई आर्थिक रूपमा सबल बनाउने महत्वपूर्ण आधार बन्न सक्छ ।

सिपमूलक तालिम व्यवसायीहरूको प्रमुख जिम्मेवारी भनेको युवालाई आवश्यक सिप सिकाएर उनीहरूलाई दक्ष जनशक्ति बनाउनु हो । तर नेपालमा तालिम सञ्चालन अझै व्यवस्थित, दिगो र गुणस्तरीय बन्न सकेको छैन । कतिपय व्यवसायीहरूले यसलाई 'मौसमी खेती'जस्तो अल्पकालीन/अस्थायी रूपमा मात्र सञ्चालन गर्छन् । दाताको मुख मात्र ताकेर तालिम सञ्चालन गर्ने अभ्यासले व्यावसायिकता र दिगोपन सुनिश्चित गर्न सकिन्न ।

तालिम व्यवसायीहरूले आफ्नो कार्यलाई कागजी औपचारिकतामा मात्र सीमित नगरी, नियमित उपस्थिति, निरन्तर प्रतिबद्धता र गुणस्तरीय तालिम प्रवाहलाई आफ्नो मूल मूल्यका रूपमा आत्मसात् गर्नुपर्छ । यसरी मात्र तालिम क्षेत्रलाई विश्वसनीय, परिणाममुखी र टिकाउ बनाउन सकिन्छ ।

नेपाल सरकारका सम्बन्धित निकायले सिपमूलक

तालिमलाई अझै पनि गम्भीर प्राथमिकताका रूपमा लिएको देखिँदैन । युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन सक्ने यो क्षेत्रप्रति राज्यको ध्यान नपुग्दा तालिम व्यवसायीहरू दातामुखी तालिममा निर्भर हुनुपरेको छ । न त पर्याप्त नीतिगत स्पष्टता, न त समन्वय र अनुगमनको मजबुत संरचना विकास भएको छ । युवा शक्तिलाई सिपयुक्त बनाउन सक्ने सुवर्ण अवसर सरकारले आफ्नै ढिलासुस्ती र उदासीनताका कारण गुमाइरहेको छ । यदि आजैदेखि नीति निर्माण तहमा सिपमूलक तालिमलाई प्राथमिक क्षेत्रका रूपमा मान्यता दिइएन भने बेरोजगारीको दर भन् बढ्नेछ र युवा शक्ति अर्को परनिर्भर बन्न बाध्य हुनेछ ।

सिपमूलक तालिमसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न सबै सरोकारवालाको अव सोच परिवर्तन गर्न जरुरी छ । तालिम प्रदायक व्यवसायीको कागजी औपचारिकतासँगै आवश्यक न्यूनतम भौतिक पूर्वाधार र मापदण्डअनुरूप गुणस्तरीय तालिम सञ्चालन गर्ने संस्कृतिको सुरुवात गर्नुपर्छ । यसले मात्र युवाहरूलाई वास्तविक सिप दिलाउने र तालिम क्षेत्रको प्रतिष्ठा उच्च बनाउनेछ ।

यदि हामीले आजैदेखि व्यावसायिक र दिगो तालिम प्रणालीलाई प्राथमिकता दिन सकेमा, हाम्रो युवा शक्ति केवल रोजगारी खोज्ने होइन, बरु रोजगारी सिर्जना गर्ने अवस्थामा पुग्नेछ । यसले व्यक्तिगत जीवनस्तर सुधार्ने मात्र होइन, राष्ट्रलाई आत्मनिर्भर र समृद्ध बनाउन पनि टेवा पुर्‍याउनेछ ।

(लेखक केसी सिपमूलक तालिम व्यवसायी हुन् ।)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कुर्दै रौतहटका स्थानीय तह

धर्मेन्द्र कुमार साह/मध्यान्ह
रौतहट, १ असोज

रौतहटका स्थानीय तहहरूमा दरबन्दीअनुसारका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हाजिर नहुँदा आर्थिक र प्रशासनिक काम ठप्प हुने अवस्था आएको छ ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले भदौ १२ गते राति ठूलो संख्यामा उपसचिव र शाखा अधिकृतको सरुवा-पदस्थापन गरेको थियो । सो क्रममा रौतहटका १६ स्थानीय तहमा नयाँ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत छुटाइए पनि अधिकांशले अझै कार्यभार ग्रहण गरेका छैनन् । अहिलेसम्म गरुडा र कटहरिया नगरपालिकामा मात्र नयाँ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हाजिर भएका छन् । बाँकी पालिकामा प्रशासकीय अधिकृत नआउँदा कार्यालयका आर्थिक तथा प्रशासनिक कार्यहरू प्रभावित भएका छन् ।

यसै बीच, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले मंगलबार सूचना जारी गर्दै सरुवा भएका अधिकारीहरूलाई चाँडै तोकिएको कार्यालयमा हाजिर हुन

आग्रह गरेको छ ।

४ पालिकाको खाता रोक्का

प्रशासकीय अधिकृत अभावकैबीच रौतहटस्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक

कार्यालयले मंगलबार ४ पालिकाको खाता अस्थायी रूपमा रोक्का गरेको छ । खाता बन्द गरिएका पालिकामा गहिर्माई, माधवनारायण, राजपुर र राजदेवी नगरपालिका रहेका छन् ।

कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय गौरले दरबन्दीअनुसारको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हाजिर नगरी पुरानै प्रशासकीय अधिकृतको हस्ताक्षरमा खाता सञ्चालन गरेको भन्दै आलोचना भएपछि तत्काल प्रभावले खाता रोकिएको हो ।

चालु आर्थिक वर्षमा ती ४ पालिकाको खाता सुचारु भइसकेर पहिलो किस्ता अन्तर्गतको सशर्त र समानीकरण अनुदान निकास भएकी थियो । तर हालका लागि ती पालिकाको सूत्र प्रणाली (स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली) लक गरिएको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय रौतहटले जनाएको छ ।

जेनजी आन्दोलनमा भएको क्षतिको अनुगमन

सुर्खेत/मस- कर्णाली प्रदेश सरकारका प्रवक्ता एवम् भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारीमन्त्री विनोदकुमार शाहले जेनजी आन्दोलनमा भएको क्षतिको अनुगमन गरेका छन् । बुधवार प्रवक्ता शाहले भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी आन्दोलनबाट क्षति भएका कर्णाली प्रदेशका सरकारी कार्यालय तथा निवासहरूको अनुगमन गरेका हुन् ।

मन्त्री शाहले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालय, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, जलस्रोत तथा उर्जाविकास मन्त्रालय र उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयहरूका सरकारी निवासको अनुगमन गरेका उनका स्वकीय सचिव हेमन्त दशौंलीले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार मन्त्री शाहले कर्णाली प्रदेशसभाको पनि

अनुगमन गरेका छन् । जेनजीका नाममा यी कार्यालयहरूमा तोडफोड तथा आगजनी गरिएको छ ।

अनुगमन गर्दै मन्त्री शाहले जेनजीले उठाएका विषय मनन योग्य भएको बताए । उनले भने, 'भ्रष्टाचार नियन्त्रण, राजकीय पदमा बसेकाको सम्पत्ति छानविन, अनियमितता रोक्ने र जनताले सहज ढंगले सेवा प्राप्त गर्ने कुरामा सरकार जिम्मेवार हुनेपछि । तर, पूर्वघोषणा विपरित खबौंको भौतिक संरचनामा भएको तोडफोड र आगजनी निन्दनीय र भत्सनायोग्य छ ।'

यस्तै, मन्त्री शाहले यस आन्दोलनले मुलुकका कार्यपालिका, न्यायपालिका, व्यवस्थापिका र निजी क्षेत्रमा एकैपटक गरिएको प्राहर देशमाथिको प्रहार भएको उल्लेख गरे । उनले भने, 'हाम्रा आस्थाका धरोहर सिंहदरवार,

संघिय संसद भवन सर्वोच्च अदालत, प्रदेश सभा भवन, थुप्रै सार्वजनिक तथा निजी व्यापारिक संरचनामा गरिएको आगजनी, तोडफोड तथा विध्वंसात्मक र विनाशकारी घटनाको निष्पक्ष छानविन र दोषीलाई कानुनी कारवाही हुनुपर्छ ।'

मन्त्री शाहले यस विध्वंसात्मक घटनाले नेपाल ५० वर्षपछि धकलिएको बताए । उनले भने, 'कर्णाली जस्तो क्षेत्रमा हाम्रा यस्ता सुन्दर संरचनामा भएको क्षति हेर्दा लाग्छ कुनै मानवीय संवेदना भएकोले गर्दै सक्दैन । यसले हामिलाई भावविह्वल बनाएको छ । तर हामी खरानी टक्काएर फेरि उठ्नेछौं ।'

यस्तै, मन्त्री शाहसँगै प्रदेश सभामुख नन्दा गुरुङ, उप-सभामुख यशोदा न्यौपाने, प्रदेशसभा सचिव जीवराज बुढाथोकी र कृषि मन्त्रालयका सचिव संजिवकुमार कर्ण लगायतले अनुगमन गरेका थिए । यस्तै, प्रहरीका अनुसार जेनजी आन्दोलनबाट कर्णाली प्रदेशका तीन जिल्लाका सरकारी तथा निजी गरी ५२ वढी भौतिक संरचना तहसनहस भएका छन् ।

क्षति भएका ४५ वटा सवारी साधनमाहरूमा सरकारी गाडीहरू पूर्णरूपमा ६ वटा, १३ आंशिक गरी जम्मा १९२ मोटरसाइकलतर्फ १४ वटा पूर्ण र ५ वटा आंशिक गरी जम्मा १९९ वटा छन् ।

कैदीबन्दीलाई धमाधम कारागार फर्काइँदै

बागमती/मस-

गत भदौ २३ र २४ को जेनजी प्रदर्शनको मौका छोपी विभिन्न कारागारबाट फरार भएका कैदीबन्दीहरू धमाधम कारागार फर्किन थालेका छन् ।

कारागारबाट भागेमध्ये धेरैजसोलाई सुरक्षाकर्मीले पक्राउ गरी कारागार फर्काएका छन् भने कतिपय आफैँ कारागार फर्केका छन् । मकवानपुरको भीमफेदी गाउँपालिकास्थित क्षेत्रीय कारागार भीमफेदीलगायत विभिन्न कारागारबाट फरार भएकामध्ये बुधवार विहानसम्म २ सय २३ जना कैदीबन्दी कारागार फर्किएका छन् । भीमफेदी कारागारबाट भागेकामध्ये सुरक्षाकर्मीले १ सय ३० जना कैदीबन्दीलाई नियन्त्रण लिई कारागारमा पठाएको कारागारका प्रमुख सुवास पौडेलले जानकारी दिए ।

उनका भागेकामध्ये ३६ जना कैदीबन्दी आफैँ कारागारको सम्पर्कमा आएका छन् ।

यही भदौ २४ गते

राति १ वजेतिर भीमफेदी कारागारको पखाल भत्काएर ४ सय ४० कैदीबन्दी फरार भएका थिए । फरार कैदीबन्दीको खोजी गर्ने क्रममा भीमफेदी कारागारबाट फरार १ सय ३० जना र अन्य कारागारबाट फरार ६० जना गरी १ सय ९० जना कैदीबन्दीलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिइ कारागार पठाएको कारागारका प्रमुख पौडेलले बताए । कारागारको तीन गेट फुटाई पश्चिमतर्फको पखाल भत्काएर (क) ब्लकबाट २ सय ६० र (ग) ब्लकबाट १ सय ८० गरी ४ सय ४१ कैदीबन्दी फरार भएका थिए । फरार कैदीबन्दीको खोजीको क्रममा सुरक्षाकर्मीहरूले विभिन्न स्थानबाट कैदीबन्दीहरूलाई नियन्त्रणमा लिइ कारागारमा बुझाएको प्रमुख पौडेलले बताए । फरार रहेका २ सय ७७ कैदीबन्दी खोजी कार्य तीव्र पारिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक श्यामु अर्यालले बताए ।

दोलखाकी दुई वर्षीय बालिकाको उपचारका लागि ४० हजार सहयोग

तिलोचन गौतम/मध्यान्ह
मलेशिया, १ असोज

दोलखाकी दुई वर्षीया बालिकाको उपचारका लागि नेपाली जनसम्पर्क समिति मलेशियाले ४० हजार ७ सय आर्थिक सहयोग प्रदान गरेको छ ।

समितिका सदस्य देवराज घिमिरेको पहल, सभापति चोलाकान्त पंगेनीको समन्वय तथा पदाधिकारी र सदस्यहरूको संयुक्त प्रयासमा संकलित रकम बालिकाकी आमा रमा भट्टराईको बैंक खातामा जम्मा गरिएको समितिका सहकोषाध्यक्ष इन्द्र प्रकाश भण्डारीले जानकारी दिए ।

महामन्त्री हरि कोइरालाले मातृभूमिप्रति विदेशमा रहेर पनि उत्तरदायित्व वहन गर्ने भावनाले समितिले गरेको सहयोगलाई मानवीय सेवाको उत्कृष्ट उदाहरणका रूपमा लिन सकिने बताए । यस्तै, कोषाध्यक्ष

प्रतिगामीहरू गणतन्त्र उल्टाउन खोज्दै छन्, सचेत बनौं : मुख्यमन्त्री कँडेल

सुर्खेत/मस- कर्णाली प्रदेशका मुख्यमन्त्री एवं नेकपा एमाले स्थायी कमिटी सदस्य यामलाल कँडेलले ७० वर्ष लामो संघर्षपछि ल्याइएको गणतन्त्र र संविधान प्रतिगामीहरू उल्टाउन लागिरहेकोले नागरिक सचेत हुनुपर्ने बताएका छन् । अहिलेको राजनीतिक परिस्थिति खतरनाक मोडतर्फ गएको भन्दै सबै नागरिकस्तरबाटै सचेत हुनुपर्नेमा मुख्यमन्त्री कँडेलले जोड दिएका हुन् ।

मंगलबार वीरेन्द्रनगरमा नेकपा एमाले नगर कमिटीले आयोजना गरेको भेलालाई सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री कँडेलले संविधान अहिले अर्धमृत जस्तै अवस्थामा पुगेको दाबी गरे । “सात दशकको त्याग, बलिदान र संघर्षपछि ल्याइएको संविधान आज धरापमा परेको छ । यसलाई जोगाउन सम्पूर्ण नागरिक सचेत हुन जरुरी छ,” उनले भने । उनले सरकारले बेल्मी कानुनी संरचना परिवर्तन नगरेको र संवैधानिक व्यवस्थाहरू कार्यान्वयनमा कमजोर देखिएको कारण आजको अवस्था आएको टिप्पणी गरे । चुच्चे नक्साको विषय उठाउँदा नेकपा एमालेको ढालिएको हो उनको

भनाइ थियो । मुख्यमन्त्री कँडेलले पार्टी कार्यकर्तालाई जनस्तरसंग अझ मजबुत सम्बन्ध बनाउन, विश्वास जगाउन र संगठनलाई बलियो बनाउन आहवान गरे । उनले भने, 'व्यक्तिगत कुरा भन्दा पनि परिस्थिति बुझेर दायित्व पूरा गर्नुपर्छ । अभिलेख र रेकर्ड जिल्ला पार्टी कार्यालयमा उपलब्ध गराउनुपर्छ । सबै वडामा बैठक, भेलामाफर्त संगठनलाई सुदृढ पार्नुपर्छ ।'

उनले संविधान दिवसलाई विशेष अर्थका साथ मनाउनुपर्ने भन्दै आवश्यक परे सडक आन्दोलनको तयारीका साथ अघि बढ्नुपर्नेमा जोड दिए । उनका अनुसार संगठन बलियो हुँदा मात्र संघर्ष जित्न सकिन्छ, कमजोर हुँदा भने समाजमा विकृति र वीथली

मौलाउने अवस्था आउँछ ।

युवालाई आन्दोलनमा अगाडि ल्याउन र महिलाको सहभागिता बढाउन सके मात्र जनमत परिवर्तनमा निर्णायक सफलता हासिल गर्न सकिने उनको विश्वास थियो । ‘७० वर्षको संघर्षबाट ल्याइएको गणतन्त्र जोगाउन संगठनात्मक शक्ति, जनविश्वास र निरन्तर अभियान अपरिहार्य छ,’ मुख्यमन्त्री कँडेलले जोड दिए ।

बैठकमा नेकपा एमाले कर्णाली प्रदेश अध्यक्ष गुलाबजंग शाह, जिल्ला कमिटी अध्यक्षसहित विभिन्न नेताहरू सहभागी थिए । कार्यक्रममा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाका १ देखि १२ वटै वडाका अध्यक्षहरूले आफ्नो वडाको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए ।

कर्णालीमा सरकारी तथा निजी १९ संरचना पूर्णरूपमा क्षतिग्रस्त

कर्णाली/मस- कर्णाली प्रदेशमा सरकारी तथा निजी १९ वटा भौतिक संरचना पूर्णरूपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् । यही भदौ २४ गते जेनजी पुस्ताको पदर्शनका क्रममा आगजनी तथा तोडफोडबाट प्रदेशका १९ संरचनामा क्षति पुगेको थियो ।

कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय सुर्खेतका प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायब महानिरीक्षक माधवप्रसाद श्रेष्ठका अनुसार कर्णाली प्रदेशसभा, नापी कार्यालय, प्रदेश कोष तथा नियन्त्रण कार्यालय, मुख्यमन्त्री निवास, वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-२, ३, ६ र ११ नं वडा कार्यालय पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् ।

नेपाली कांग्रेसका उपसभापति पूर्णबहादुर खड्का, उनकै भाइ डम्बर खड्का, मुख्यमन्त्री यामलाल कँडेल, वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाका प्रमुख मोहनमाया ढकाल, उपप्रमुख नीलकण्ठ खनालको घर पनि पूर्ण

रूपले क्षतिग्रस्त भएको उनले जानकारी दिए ।

त्यस्तै, नेपाली कांग्रेस, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)को पार्टी कार्यालय पनि पूर्ण रूपमा क्षति भएको प्रहरी नायब महानिरीक्षक श्रेष्ठले बताए ।

उनका अनुसार जुम्लामा भने नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) को पार्टी कार्यालयमा क्षति पुगेको छ । प्रदेशभरि १९ वटा भौतिक संरचना पूर्ण रूपले

क्षति भएका छन् भने १५ वटामा आंशिक र पाँच वटामा सामान्य क्षति पुगेको छ ।

ठूला गाडी १४, मोटरसाइकल १२ र एउटा ट्याम्पुमा क्षति पुगेको प्रहरीको तथ्यांकमा उल्लेख छ । आर्थिक क्षतिको विवरण प्राप्त गर्न केही समय लाग्ने जनाउँदै प्रहरी नायब महानिरीक्षक श्रेष्ठले प्रदर्शनका क्रममा १३ सर्वसाधारण र तीन प्रहरी गरी १६ जना घाइते भएका उल्लेख गरे ।

मैवाखोलामा पहिरोले ११ घर विस्थापित

भएका छन् भने केही दिनअघि एक घर पहिरोले पुरिँदा दुई जनाको मृत्यु हुनुका साथै तिन जना घाइते भएका छन् । घाइतेहरूको उपचार भइरहेको जनाइएको छ ।

यस्तै भौतिक संरचनातर्फ पनि क्षति पुगेको छ । वडा नम्बर ४ को एकवासे सडक पूर्ण रूपमा बगाएको छ भने वडा नम्बर ४ र ५ जोड्ने याङ्देवी फोल्जु पुल जने बाटोको भाग पहिरोले बगाएको छ । वडा नम्बर ५ को महादेवथान-कामसाङ क्षेत्रको सडक अवरोध भएको छ भने वडा नम्बर ५ र ६ जोड्ने चिम्फाक-रानीवन सडक, रानीवन-साङलुप्पा सडक, रानीवन-साम्तीङ सडक,

ओर्खुम-जैवा सडक र फाकुम्बा-यदे सडक बाढी र पहिरोले बगाएर पूर्ण रूपमा अवरोध भएका छन् । साथै, तिलिँ-खातै सडकखण्डको अयाक्मा जङ्गल क्षेत्रमा निर्माण गरिएको र्याबिन र सोलिङ समेत बगाएको छ । दसैँ, तिहारजस्ता प्रमुख पर्व नजिकिँदै गर्दा बाढी, पहिरोले ल्याएको विपत्तिका कारण जनजीवन कष्टकर बनेको गाउँपालिका अध्यक्ष विजयप्रकाश वनेमले बताए । प्रभावित परिवारहरू विस्थापित भएर असुरक्षित अवस्थामा दिन काट्न बाध्य भएका छन् । अझै वर्षा रोकिने सम्भावना नदेखिएकाले थप जोखिम बढ्न सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

Mahunyal Multiple Campus

Bhajani Municipality-01, Kailali

Sudurpaschim Province, Nepal

Est: 2064

Invitation for Bid

Date of Publication: 18-09-2025

Mahunyal Multiple Campus, Bhajani Municipality-01, Kailali invites online electronics bids only from Nepalese eligible bidders for the following bids under National Competitive Bidding procedure.

S.N.	Contract Identification No.	Name of Contract	Estimated Amount in Nrs (excluding VAT and contingencies)	Bid Document Fee (Nrs)	Bid Security (Nrs)	Remarks
1	NCB/MC/BLDG/01/2082/083	Construction of Mahunyal Multiple Campus Building	Nrs. 52,15,197.25	3000/-	Nrs 1,70,500/-	

Eligible bidders may obtain further information and inspect the Bidding Document at the office of Mahunyal Multiple Campus or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egg.

(Campus Chief)

एएफसीले एन्फालाई गन्यो
१० हजार डलर जरिमाना

खेलाडीको संख्या उपलब्ध गराएको
जनाइएको छ ।
सोही अनुसार मंगलबार आयोजक
कमिटीमा 'इन्ट्री वाई' नम्बर प्रक्रिया
सम्पन्न भएको कमिटीका महासचिव
राजीव श्रेष्ठद्वारा जारी विज्ञप्तिमा

आशा व्यक्त गर्दै समर्थकलाई
खेल हेर्ने आग्रह गरेका छन् ।
युनिटी कपअन्तर्गत नेपाल
र वेस्ट इन्डिजबीचका खेलहरू
युएईको शारजाहमा आगामी
असोज ११, १३ र १४ गते
हुनेछन् । नेपालले पहिलोपटक
हाइसिरी पूर्ण सदस्य राष्ट्रसँग
टी-२० सिरिज खेल लागेको
हो । आगामी टी-२० विश्वकप
छनोटको तयारी स्वरूप
नेपालले दुई पटकको विश्वकप
विजेता वेस्ट इन्डिजसँग
सिरिज खेल लागेको हो । वेस्ट
इन्डिजविरूद्धको श्रृंखला समाप्त
भएपछि नेपाली टोली त्यहीँबाट
ओमानतर्फ प्रस्थान गर्नेछ ।
ओमानमा नौ
टोली खेलभागी हुने छनोट
प्रतियोगितामा शीर्ष तीन
स्थान हासिल गर्न सके नेपाल
लगतार दोस्रो पटक र समग्रमा
तेस्रो पटक टी-२० विश्वकप
खेल्ने अवसर पाउनेछ ।

[illegible]

यस पटकको फुटसल एसियन कप छनोट प्रतियोगिता सेप्टेम्बर २० देखि सुरु हुँदैछ। छनोटमा ३१ देश सहभागी हुनेछन्, जसलाई आठ समूहमा विभाजन गरिएको छ। प्रत्येक समूहको विजेता र उपविजेता सहित १५ टोली छनोट हुनेछन् भने आयोजक इन्डोनेसिया स्वचालित रूपमा फाइनल चरणमा पुगेको छ।

[illegible]

दुई महिनामा सरकारको बजेट खर्च नौ प्रतिशत

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, १ असोज

चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को भदौ मसान्तसम्ममा सरकारको बजेट खर्च ९ दशमलव १७ प्रतिशत भएको छ। महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका अनुसार चालु आवको सुरुवाती दुई महिनामा चालुतर्फ ९ दशमलव ६७, पुँजीगततर्फ १ दशमलव ५६ र वित्तीय व्यवस्थातर्फ १५ दशमलव ८९ प्रतिशत बजेट खर्च भएको हो।

यस वर्ष सरकारले १९ खर्ब ६४ अर्ब ११ करोडको बजेट ल्याएकोमा भदौ मसान्तसम्ममा १ खर्ब ८० अर्ब १७ करोड ४ लाख रुपैयाँ खर्च भएको छ। जसमध्ये चालुतर्फ ११ खर्ब ८० अर्ब ९८ करोड रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा हालसम्म १ खर्ब १४ अर्ब १८ करोड ७२ लाख रुपैयाँबराबर खर्च भएको छ। त्यस्तै, पुँजीगत शीर्षकमा ४ खर्ब

७ अर्ब ८८ करोड ८० लाख रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा ६ अर्ब ३५ करोड ३३ लाख रुपैयाँ खर्च भएको छ। वित्तीय व्यवस्था शीर्षकमा ३ खर्ब ७५ अर्ब २४ करोड २० लाख रुपैयाँबराबरको वार्षिक विनियोजन रहेकोमा भदौ मसान्तसम्ममा

५९ अर्ब ६२ करोड ९९ लाख रुपैयाँ खर्च भएको छ। यही अवधिमा सरकारले वार्षिक लक्ष्यको १० दशमलव ४३ प्रतिशत राजस्व संकलन गरेको छ। चालु आवका लागि कुल १५ खर्ब ३३ अर्ब ४४ करोड ६९ लाख रुपैयाँ

राजस्व उठाउने सरकारी लक्ष्य रहेकोमा हालसम्म १ खर्ब ५९ अर्ब ९८ करोड ५३ लाख रुपैयाँ असुली भएको हो।

चालु आवमा सरकारले कर राजस्वतर्फ १३ खर्ब २५ अर्ब ५८ करोड ३९ लाख रुपैयाँ उठाउने वार्षिक लक्ष्य राखेकोमा समीक्षा अवधिसम्म ११ दशमलव ३५ प्रतिशत अर्थात् १ खर्ब ५० अर्ब ४० करोड १३ लाख रुपैयाँ कर असुली भएको छ। त्यस्तै, गैरकरतर्फ १ खर्ब ५४ अर्ब ४१ करोड ६१ लाख रुपैयाँ असुली गर्ने वार्षिक लक्ष्य रहेकोमा ४ दशमलव ६२ प्रतिशत अर्थात् ७ अर्ब १३ करोड २१ लाख रुपैयाँ उठेको छ।

त्यस्तै, चालु आर्थिक वर्षका लागि ५३ अर्ब ४४ करोड ६९ लाख रुपैयाँबराबर वैदेशिक अनुदान लिने सरकारको लक्ष्य रहेकोमा हालसम्म २ दशमलव ३८ प्रतिशत अर्थात् १ अर्ब २७ करोड ३७ लाख रुपैयाँ अनुदान उठेको छ।

दसैं लक्षित गरेर भिभोले ल्यायो दराजमा अफर

काठमाडौं/मस- स्मार्टफोन ब्राण्ड भिभोले ई-कमर्स प्लेटफर्म दराजसँग सहकार्य गर्दै, दसैं ९.९ क्याम्पेन सार्वजनिक गरेको छ। विशेष छुटको योजनासहित भिभोले असोज २ देखि १८ सम्म सञ्चालन हुनेगरी सो अफर ल्याएको हो। यस क्याम्पेन अन्तर्गत, ग्राहकहरूले भिभो स्मार्टफोनमा ७ हजार रुपैयाँसम्मको विशेष छुट भौचर प्राप्त गर्न सक्नेछन्। साथै,

भिभोले भर्खरै मात्र बजारमा लन्च भएका दुई नयाँ मोडल भिभो भी-६० र वाई २१ डी दराजमा आधिकारिक रूपमा उपलब्ध रहेको जनाएको छ।

मल्लले जनाए पुनर्निर्माणमा सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता

काठमाडौं/मस- निर्जीवन बिमा व्यवसायी संघका अध्यक्ष तथा नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका निवर्तमान अध्यक्ष राजेन्द्र मल्लले राष्ट्रिय सम्पत्तिको पुनर्निर्माणमा निजी क्षेत्रको पूर्णसाथ रहने प्रतिबद्धता जनाएको छन्। बुधवार सिंहदरबारमा अर्थमन्त्री डा. रामेश्वर खनालसँग भेट गरी जेनजी प्रदर्शनका क्रममा राष्ट्रिय सम्पत्तिमा भएको क्षतिको मूल्यांकन गरी पुनर्निर्माणका लागि राहत कोष स्थापना गर्नुपर्नेमा जोड दिए। अध्यक्ष मल्लले भने, 'सिंहदरबार, संसद भवन, सर्वोच्च अदालतलगायतका महत्त्वपूर्ण सरकारी संरचना पुनर्निर्माणका लागि निजी क्षेत्र र व्यक्तिगत

तवरमा पनि सरकारलाई सहयोग गर्न हामी तयार छौं, मुलुकमा सुशासन कायम गर्दै आर्थिक समृद्धि गर्न सरोकारवाला सबै जिम्मेवार भएर लाग्न आवश्यक छ,।' मल्लले निजी क्षेत्र सरकारसँग सहकार्य गर्दै मुलुकलाई आर्थिक स्थिरता र दीर्घकालीन समृद्धितर्फ अघि बढाउन सधैं तत्पर रहेको जनाए।

मुस्ताङको चराङमा 'चार्जिङ स्टेसन'

मुस्ताङ/मस- जोमसोम-कोरला राजमार्ग सडकअन्तर्गत उपल्लो मुस्ताङको चराङमा चार्जिङ स्टेसन स्थापना गरिएको छ। चार्जिङ स्टेसनको बुधवार लोकोटो दामोदरकुण्ड गाउँपालिका अध्यक्ष लोप्साङ छोम्फेल विष्टले शुभारम्भ गरे। अध्यक्ष विष्टले पछिल्लो चार्जिङ स्टेसन सञ्चालनमा आएपछि उपल्लो मुस्ताङ र कोरलानाकासम्म पुग्ने विद्युतीय सवारीसाधनका लागि ठुलो सहयोग मिलेको बताए। जोमसोमदेखि माथिल्लो क्षेत्रमा विद्युतीय चार्जिङ स्टेसन नहुँदा कोरलासम्म जाने यात्रुले जोमसोममै विद्युतीय सवारी

छाडेर जानुपर्ने अवस्था थियो। चार्जिङ स्टेसन ओमडा एन्ड जेको नेपाल कम्पनीले सञ्चालनमा ल्याएको हो। सो कम्पनीका प्राविधिक कृष्ण पोखरेलले चराङमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको ३३ केभी क्षमताको प्रसारण लाइन नभएकोले तत्कालका लागि सामान्य चार्जिङ स्टेसन स्थापना गरिएको बताए। स्थानीय जनप्रतिनिधि र सरोकारवालासँग छलफलपछि चार्जिङ स्टेसन स्थापना गरिएको पोखरेलले बताए। चार्जिङ स्टेसन स्थापनाले स्थानीयस्तरमा रोजगारी सिर्जना हुनुका साथै वातावरणमा पनि सहयोग पुग्ने उनको विश्वास छ।

सन नेपाल लाइफको बिमा शुल्क भुक्तानीमा क्यासब्याक

काठमाडौं/मस- सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्सले बिमा शुल्क भुक्तानीमा क्यासब्याक अफर ल्याएको छ। कम्पनीले आफ्नो बिमा शुल्क ई-सेवा र खल्लीमार्फत गर्ने ग्राहकका लागि क्यासब्याक अफर ल्याएको हो। कम्पनीका अनुसार विमालेख नवीकरण मितिअगावै वा नवीकरण मितिपछि सात

दिनभित्र प्रिमियम तिर्ने ग्राहकले बिमा शुल्कको शुल्क दशमलव

५ प्रतिशत वा अधिकतम १ हजार रुपैयाँसम्म क्यासब्याक पाउनेछन्। यो अफर असोज १ गतेदेखि मंसिर २९ गतेसम्म लागू हुने कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीले सो अफरले डिजिटल भुक्तानीलाई प्रोत्साहन गर्नुका साथै बिमा सेवा अझ सहज, सुरक्षित र ग्राहकमैत्री बन्ने अपेक्षा गरिएको छ।

कोराला नाका सञ्चालनले व्यवसायी उत्साही

म्याग्दी/मस- मुस्ताङको कोरला नाकाबाट नेपाल र चीनबीचको व्यापारिक गतिविधि सुरु भएपछि गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशमा व्यवसायको नयाँ अवसर सिर्जना भएको व्यवसायीले बताएका छन्। तातोपानी र रसुवा नाका अवरुद्ध भएपछि नेपाली व्यापारीहरूले कोराला नाकाबाट मुस्ताङ, म्याग्दी हुँदै राजधानी काठमाडौंमा चिनियाँ सामग्री आयात, निर्यात गर्न थालेका हुन्। २०८० कात्तिक २७ गतेदेखि उपल्लो मुस्ताङका बासिन्दाका लागि मात्र सञ्चालन भएको कोराला नाका दुई वर्षपछि व्यापारिक रूपमा सञ्चालन हुन थालेको हो। भारत र चीनका सामान आयात निर्यातका साथै नेपालमा उत्पादन भएको सामान वजारीकरणका लागि कालीगण्डकी कोरिडोर र कोरला नाकाले धौलागिरि क्षेत्रमा व्यापार व्यवसायको नयाँ अवसर सिर्जना गरेको म्याग्दी उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष सुविन श्रेष्ठले बताए। बेनी, जोमसोम हुँदै कोराला नाकामा करिब तीन सय कन्टेनर पुगेका र थप एक हजार पाँच सय कन्टेनर दसैंको सामान लिन कोराला जाने क्रममा रहेको उनले बताए। 'कोराला नाका सञ्चालन हुन थालेपछि मुस्ताङ, म्याग्दी, बारालुङ, पर्वत र कास्कीका व्यवसायीहरू उत्साही भएका छन्', उनले भने, 'गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशका लागि कोरालाबाट सामान

ल्याउँदा सस्तो पर्छ।' कोराला नाकामा रहेको भन्सार कार्यालयका अधिकृत रमेश खड्काले दसैंका लागि नेपाली व्यापारीले चीनमा किनेका सामान बोकेका कन्टेनर रसुवा र तातोपानी नाका बन्द भएपछि डाइभर्ट भएर कोरालामा आएका बताए। समुन्द्री सतहदेखि ४ हजार ७ सय मिटर उचाइमा रहेको कोराला नाकामा प्रदेश सरकारले गत वर्ष बनाएको भवनमा पूर्वाधार निर्माण, इन्टरनेट र विद्युत् जडान गरेर भन्सार सञ्चालन गरिएको प्रमुख खड्काले बताए। नाकामार्फत चीनबाट १ सय ५१ वटा विद्युतीय गाडी आयात भएका छन्। नेपालबाट भने मूर्ति, कपडा र बाँसका मुडा चीनतर्फ निकासी भएका छन्। दसैंका लागि कपडाजन्य सामान बोकेका ५५ वटा चिनियाँ कन्टेनर कोरला नाकामा आएका छन्। थप कन्टेनर आउने क्रम जारी छ। रसुवा नाका गत असार २४ गते आएको बाढी र पहिरोका कारण बन्द छ। सिन्धुपाल्चोकको कोदारीमा सडक मर्मतमा ढिलाइ हुँदा तातोपानी नाका हुँदै चीनतर्फ नेपालतर्फ आउने सामान करिब ४६ दिनदेखि रोकिएको छ। दसैंको मुखमा कच्चापदार्थ र तयारी सामान नपाउँदा समस्यामा परेका उद्योगी र व्यापारीहरूलाई कोराला नाका सञ्चालन भएपछि राहत मिलेको छ।

सिद्धबाबा सुरुङमार्गको काम ६१ प्रतिशत सम्पन्न

पात्सा/मस- राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाका रूपमा रहेको निर्माणधीन सिद्धबाबा सुरुङमार्गको काम ६१ प्रतिशत सकिएको छ। सुरुङ 'ब्रेक थ्रु' भएपछि कामले गति लिएको हो। हालसम्म लाईनिङ र ढलानको काम सकिएको सिद्धबाबा सुरुङमार्ग आयोजना कार्यालयका प्रमुख दुध अधिकारीले जानकारी दिए। उनका अनुसार १ हजार १ सय २६ मिटर टनेलमध्ये सुरुङ १ हजार ८९ मिटर रहेको छ। सुरुङको भित्री पर्खालमा गरिने संरचनात्मक लाइनिङको काम सबै सकिएको उनले जानकारी दिए। सिद्धार्थ राजमार्ग अन्तर्गत पाल्पाको तिनाउ गाउँपालिका-३ दोभान सिद्धबाबा क्षेत्रमा

निर्माणधीन सुरुङमार्गको हालसम्म ६१ दशमलव ६ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ भने वित्तीय प्रगति ५१ दशमलव १ प्रतिशत रहेको आयोजना कार्यालयले जनाएको छ। 'सुरुङभित्रको पर्खाललाई कंक्रीट, सर्टक्रीट, ब्लक वा अन्य सामग्रीले छोप्ने काम भएको छ, इन्भर्टको काम पनि १ हजार ८९ मिटर सकिएको छ, यससँगै उत्तर र दक्षिण पोर्टलको कामसमेत अघि बढाइएको छ, उत्तरतर्फ १९ मिटर र दक्षिणतर्फ १८ मिटर पोर्टलको काम गर्नुपर्नेछ,' आयोजना प्रमुख अधिकारीले भने। उत्तर र दक्षिणतर्फ हेलिप्याड निर्माण भइरहेको जनाउँदै उनले पाँच/सात महिनामा मुख्य टनेलबाट सवारीसाधन

गुडाउन सकिने बताए। सिद्धार्थ राजमार्ग अन्तर्गत बूटवल-तानसेन खण्डको माथिल्लो सिद्धबाबा मन्दिरबाट १ हजार १ सय २६ मिटर सुरुङमार्गको २०७९ देखि निर्माण सुरु भएको हो। यो आयोजनअन्तर्गत मुख्य सुरुङको 'ब्रेक थ्रु' भइसकेको छ। सुरुङमार्ग पाँच वर्षमा सक्नेगरी चाइना स्टेट कन्स्ट्रक्सन इन्जिनियरिङ कर्पोरेसनले ७ अर्ब ३४ करोड २१ लाख ४० हजार रुपैयाँको लागतमा सुरु गरेको थियो। सिद्धार्थ राजमार्गको तल्लो सिद्धबाबा मन्दिरबाट पाल्पाको दोभानसम्मको क्षेत्रमा अत्यधिक पहिरो भन्ने गर्दछ। सुन्ध्यायाममा पनि धुले पहिरो खस्ने गरेकाले राजमार्गको यस खण्डलाई सुरक्षित बनाउन सुरुङमार्ग निर्माण गरिएको हो।

टेलिकमले ल्यायो 'संविधान दिवस अफर २०८२'

काठमाडौं/मस- नेपालको संविधान २०७२ घोषणाको एक दशक पूरा भएको उपलक्ष्यमा नेपाल टेलिकमले संविधान दिवस अफर २०८२ ल्याएको छ। सरकारले असोज ३ गते मनाउन लागेको संविधान दिवस तथा राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा नेपाल टेलिकमले आफ्ना ग्राहक लक्षित गरेर 'संविधान दिवस अफर २०८२' उपलब्ध गराउने भएको हो। कम्पनीका अनुसार सो अफर असोज २ गतेदेखि ४ गतेसम्म लागू हुनेछ। अफरअन्तर्गत ४९ रुपैयाँमा १ दिन चलाउन सकिने १ एमबीपीएस अनलिमिटेड डाटा र नेपाल टेलिकममै नेटवर्कभित्र कल गर्न सकिने १ सय मिनेट अन नेट भ्वाइस सेवा उपलब्ध हुने बताइएको छ।

यसैगरी, डाटा प्याकेजअन्तर्गत १ सय ११ रुपैयाँमा ५ दिनसम्म चलाउन सकिने ६ जिबी डाटा, १ सय ९९ रुपैयाँमा ७ दिनसम्म चलाउन सकिने १३ जिबी डाटा, २ सय ९९ रुपैयाँमा १२ दिनसम्म चलाउन सकिने २० जिबी डाटा र ३ सय ९९ रुपैयाँमा १५ दिनसम्म चलाउन सकिने ३० जिबी डाटा प्याकेज उपलब्ध हुने टेलिकमले जनाएको छ।

सोही अफरअन्तर्गत ७ सय ८९ रुपैयाँमा फेस्टिभ कम्बो प्याक पनि लिन सकिन्छ। साथै, पिपेड मोबाइल प्रयोगकर्ताका लागि २८ दिन र पोस्टपेड मोबाइल प्रयोगकर्ताका लागि ३० दिनसम्म चलाउन सकिने समयावधि तोकिएको सो प्याकेजअन्तर्गत ३० जिबी डाटा, सबै नेटवर्कमा कल गर्न सकिने ६ सय मिनेट अन नेट भ्वाइस सुविधा र २ सय अल नेट एसएमएस सुविधा उपलब्ध हुने कम्पनीले जानकारी दिएको छ। त्यस्तै, टेलिकमका अनुसार पोस्टपेड मोबाइल प्रयोगकर्ताले फेस्टिभ कम्बो प्याकेज वा ३० जिबी डाटा प्याकेज लिएमा मासिक रूपमा बुझाउनुपर्ने रेन्टल चार्जबाटै सो शुल्क काटिने सुविधासमेत उपलब्ध छ।

सूर्य नेपालले भन्यो, 'बिजुलीको बक्यौता तिरिसकेका छौं'

काठमाडौं/मस- सूर्य नेपाल प्रालिले ट्रंक लाइन उपयोगवापतको नेपाल विद्युत् प्राधिकरणलाई बुझाउनुपर्ने बक्यौता बुझाइसकेको जनाएको छ।

वित्तमा लोडसेडिङको अवधिमा ट्रंक लाइनमार्फत बिजुलीको प्रयोगका लागि तिर्नुपर्ने अतिरिक्त महसुलसम्बन्धी सामाजिक सञ्जालमा प्रसारित सामग्रीप्रति ध्यानकर्षण भएको भन्दै कम्पनीले प्राधिकरणको

निर्देशनअनुसार सबै बक्यौता पहिले नै भुक्तानी गरेको विज्ञप्तिमार्फत जनाएको हो। सूर्य नेपालले कम्पनीले तिर्नुपर्नेभन्दा बढी रकम भुक्तानी गरेको समेत विज्ञप्तिमा उल्लेख गरेको छ। साथै, सूर्य नेपाल, सबै प्रचलित कानून, नियम र नेपाल सरकार र सम्बद्ध निकायका निर्देशनहरूको पालना गर्न कम्पनी पूर्ण रूपमा प्रतिबद्ध रहेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

सूर्य नेपालले भनेको छ, 'कम्पनीले उल्लेखित विषयमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको निर्देशनअनुसार पहिले

नै सम्बन्धित बक्यौता तिरेको हुनाले, भ्रामक जानकारी प्रसारित नगर्न हामी सबैलाई विनम्र अनुरोध गर्दछौं।'

संविधानको एक दशक

- संविधान देशको मुल कानून हो,
- संविधानप्रदत्त हक र अधिकारको रक्षा गर्नु सबैको कर्तव्य हो,
- संविधान अनुरूप बनाइएका कानूनको उद्देश्य नागरिक अधिकारको रक्षा गर्नु हो,
- संविधानसँग बाकिने कानूनहरू बाकिएको हदसम्म अमान्य हुन्छन्
- नेपालको संविधान जारी भएको एक दशक पुरा भएको अवसरमा संविधान दिवश मल्ल रूपमा मनाऔं।

संविधानको पालना गर्नु सबैको कर्तव्य हो।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड